

อภินันทนาการ

จินตนาการในนิทานล้านนา

สำนักหอสมุด

นางสาวจิตราภรณ์ นาใจ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน.....
เลขทะเบียน..... 1.6433220
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

IMAGINERY FROM LANNA TALE

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirement
for the Degree of Bachelor of Fine and Applied Arts
Program in Visual Art Design
May 2014
Copyright 2014 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "จินตนาการในนิทานล้านนา" ของ
นางสาวจิตราภรณ์ นาใจ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ ของมหาวิทยาลัยย่นเรศวร

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีร์ศมี พรหมรัตน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ

(อาจารย์ธีรวิทย์ บุญศักดิ์เสรี)

.....กรรมการ

(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)

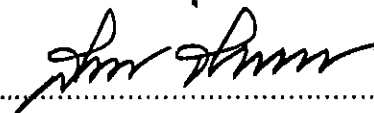

.....กรรมการ

(อาจารย์จิตติ สมบูรณ์เอนก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชฎานิศ ชิงช่วง)

อนุมัติ

.....

(ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2557

ชื่อเรื่อง จินตนาการในนิทานล้านนา
ผู้วิจัย จิตราภรณ์ นาใจ
สถานที่ปรึกษา อาจารย์ สมหมาย มาอ่อน
กรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ จูติ สมบูรณ์อเนก
ประเภทสารนิพนธ์ ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์,
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

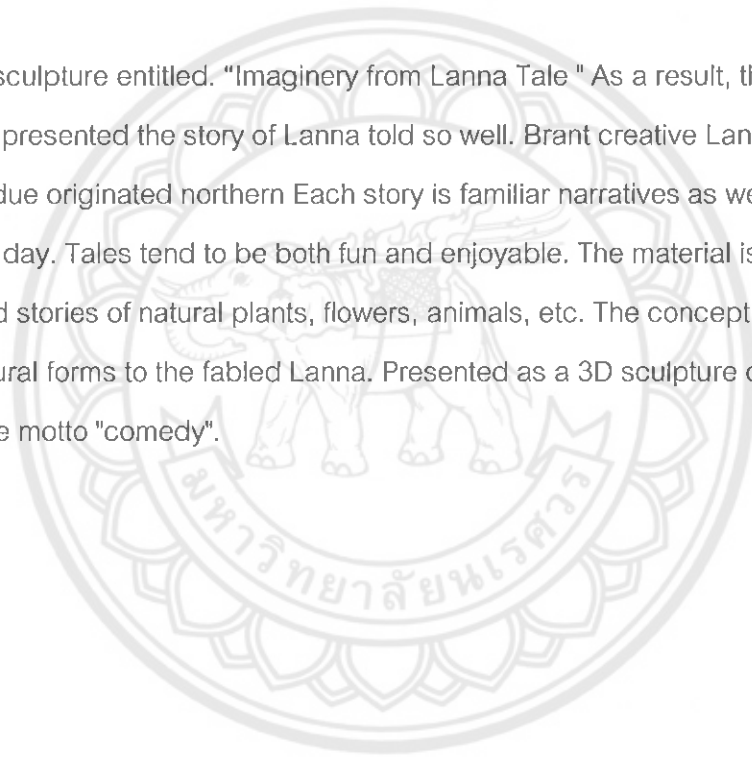
บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ผลงาน ประติมากรรม ภายใต้หัวข้อเรื่อง จินตนาการในนิทานล้านนา ซึ่งเป็นผลงานทัศนศิลป์ที่มีเนื้อหา นำเสนอถึง นิทาน เรื่องเล่าของชาวล้านนาที่เล่าต่อกันมา ตัวผู้สร้างสรรค์นั้นได้ฟังนิทานล้านนามาตั้งแต่เด็กเนื่องจากมีถิ่นกำเนิดอยู่ภาคเหนือเรื่องเล่าแต่ละเรื่องจะคุ้นหูเป็นอย่างดีและยังจดจำได้จนถึงทุกวันนี้ นิทานมักจะมีทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สาระที่เป็นคติสอนใจและส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกันธรรมชาติ ต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์ป่านานาชนิด เป็นต้น ผู้สร้างสรรค์จึงเกิดแนวคิดสอดแทรกรูปแบบธรรมชาติให้เข้ากับนิทานล้านนา นำเสนอเป็นผลงานประติมากรรม 3 มิติ ประเภทกิ่งนามประติมากรรมซึ่งมีคติ "สุนทรภูกรรม"

Title IMAGINERY FROM LANNA TALE
Author Jithraphorn Najai
Advisor Sommai Ma-on
Co-Advisor Thiti Somboonanak
Academic Paper Thesis B.F.A in Visual Art Design,
 Naresuan University,2013

ABSTRACT

Creative sculpture entitled. "Imaginery from Lanna Tale " As a result, the visual arts with narrative content presented the story of Lanna told so well. Brant creative Lanna heard tales since childhood due originated northern Each story is familiar narratives as well and still remember to this day. Tales tend to be both fun and enjoyable. The material is thoughtful and, most often related stories of natural plants, flowers, animals, etc. The concept was so creative depictions of natural forms to the fabled Lanna. Presented as a 3D sculpture of the semi annual fair, which has the motto "comedy".

ประกาศคุณูปการ

ผู้สร้างสรรค์ขอน้อมรำลึกด้วยความรัก และความเคารพต่อพระคุณของบิดา มารดาผู้ให้กำเนิด ซึ่งให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ และคอยให้ความรัก กำลังใจ รวมถึงการแสดงออกทางการกระทำและ คำพูด ให้ผู้สร้างสรรค์รู้จักคิดบวกโดยสอนแต่สิ่งดีๆ ในการดำเนินชีวิตตลอดมา รวมไปถึง อาจารย์ที่ปรึกษา โครงการศิลปนิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือตลอดมา และคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจ คอยให้คำอบรมสั่งสอน ให้ความรัก ความเมตตาและเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ศิลปะ ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนช่วยให้โครงการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วง

ผู้สร้างสรรค์ขอให้คุณค่าในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเพื่อน มนุษย์ในการดำรงอยู่ร่วมกันต่อไป

จิตรภรณ์ นาใจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการสร้างสรรค์.....	2
คำจำกัดความหรือคำจำกัดความเฉพาะ.....	2
ความหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
วิธีการศึกษา.....	3
แหล่งข้อมูล.....	4
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	5
ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	5
อิทธิพลความบันเทิงในศิลปกรรม.....	6
อิทธิพลความบันเทิงจากศิลปิน.....	9
อิทธิพลความบันเทิงจากธรรมชาติ.....	14
อิทธิพลความบันเทิงจากเรื่องเล่าตำนาน.....	15
3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	17
วิธีการดำเนินงานกระบวนการวิจัย.....	17
วัสดุและอุปกรณ์การสร้างสรรค์ผลงาน.....	33
4 ผลการดำเนินงานและพัฒนาการในการสร้างสรรค์.....	38
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	38
ผลงานศิลปนิพนธ์.....	55
การวิเคราะห์องค์ประกอบของทัศนธาตุ.....	55
5 บทสรุป.....	77

สารบัญ(ต่อ)

บรรณานุกรม..... 78

ประวัติผู้สร้างสรรค์..... 79

สารบัญรูปภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
บทที่ 2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
1 รูปแบบศิลปะในศาสนาซันโต.....	6
อิทธิพลความบันเทิงใจในศิลปกรรม	
2 ภาพThe Persistence of Memory.....	7
3 ภาพ by nicolettaceccolin.....	8
4 ภาพ by nicolettaceccolin.....	8
อิทธิพลความบันเทิงใจจากศิลปิน	
5 ภาพ Snow Yak.....	9
6 ภาพ Girl in a Fur Skirt.....	9
7 Takashi Murakami.....	10
8 ภาพ Flower Matang.....	11
9 Yayoi Kusama.....	12
10 ภาพ by YayoiKusama.....	12
11 Epic.....	13
12 บอนไซ 1.....	14
13 บอนไซ 2.....	14
บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์	
1 บอนไซ.....	18
2 ภาพร่าง 2 มิติ ชั้นที่1.....	23
3 ภาพร่าง 2 มิติชั้นที่ 2.....	24
4 ภาพร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 3.....	25

สารบัญรูปรภาพ(ต่อ)

	ภาพประกอบที่	หน้า
5	การปั้นดิน.....	26
6	การเก็บรายละเอียด.....	26
7	การทำพิมพ์.....	27
8	ชิ้นงานที่หล่อเสร็จ.....	28
9	การประกอบชิ้นงานส่วนหัวเชื่อมกับโครงเหล็ก.....	28
10	ผ้าที่ย้อมเสร็จแล้ว.....	29
11	ภาพส่วนประกอบต่างๆของผลงาน.....	30
12	การประกอบผลงาน.....	30
	รูปภาพผลงานจริงทั้งหมด	
13	ผลงานชิ้นที่ 1.....	31
14	ผลงานชิ้นที่ 2.....	32
15	ผลงานชิ้นที่ 3.....	33
16	ภาพอุปกรณ์สำหรับเย็บผ้า.....	35
17	วัสดุและอุปกรณ์ประเภทหล่อ-ปั้น.....	36
18	วัสดุและอุปกรณ์ประเภทสื่อเทคโนโลยี.....	37
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานและพัฒนาการในการสร้างสรรค์		
ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์		
1	ประติมากรรม "ธรรมชาติ".....	39

สารบัญรูปภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
2	ประติมากรรม "ธรรมชาติ".....	40
3	ประติมากรรม "ธรรมชาติ"	41
4	ประติมากรรม "ธรรมชาติ" (ลายละเอียด).....	42
5	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 1".....	43
6	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 1"	44
7	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 1"	45
8	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข1" (ลายละเอียด).....	46
9	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2".....	47
10	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2".....	48
11	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2".....	49
12	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2" (ลายละเอียด).....	50
13	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข3".....	51
14	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข3".....	52
15	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข3".....	53
16	ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข2" (ลายละเอียด).....	54
ผลงานศิลปะนิพนธ์		
17	ภาพประกอบรูปทรง.....	56
18	ภาพประกอบแสดงโทนสี.....	57
19	ภาพประกอบเส้นแกน.....	57
20	ภาพประกอบเส้นโครงสร้าง.....	58
21	ภาพประกอบแสดงน้ำหนัก.....	59

สารบัญรูปร่างภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบที่		หน้า
22	ภาพประกอบที่ว่าง.....	60
23	ภาพประกอบทิศทางของผลงาน.....	60
24	ภาพประกอบแสดงพื้นผิว.....	61
25	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 1".....	62
26	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1".....	63
27	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1".....	64
28	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1".....	65
29	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1".....	66
30	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2".....	67
31	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2".....	68
32	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2".....	69
33	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2".....	70
34	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2".....	71
35	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3".....	73
36	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3".....	74
37	ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3".....	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ผู้เฒ่าผู้แก่หลายคนชอบเล่านิทานล้านนาให้ลูกหลานฟังด้วยเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะชั้นดีที่เป็นเนื้อหาสาระ คติสอนใจแถมได้ความสนุกสนานเพลิดเพลินไปในเวลาเดียวกันโดยในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยก็มีนิทานแต่ละภาคที่แตกต่างกันไปตามแต่ลักษณะสำคัญของภูมิภาคนั้น ๆ ผู้สร้างสรรค์จึงนำเรื่องที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านจากภาคเหนือซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตำนานของสถานที่ต่างๆหรือความเป็นมาและสาเหตุของสถานที่เหล่านั้นเล่าสืบต่อกันมาช้านานเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้สาระที่เป็นคติสอนใจ อาทิ ความดี ความกตัญญู ความซื่อสัตย์รวมถึงยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นภาคเหนืออีกด้วยและนิทานพื้นบ้านล้านนาแต่ละเรื่องมักมีเรื่องธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ

ธรรมชาติสร้างสรรค์รูปลักษณรูปทรงสีสันที่แปลกตา สวยงาม ทั้งนี้เป็นการปรับตัวเพื่อการอยู่รอดของธรรมชาติ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงนำเอาสิ่งที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์มาเป็น ต้นแบบพัฒนาเป็นผลงานศิลปะ 3 มิติ โดยผลงานชิ้นนี้ได้รับความบันดาลใจมาจากเรื่องเล่าในวัยเด็กที่เป็นเรื่องเล่าของทางภาคเหนือ จึงเกิดเป็นแนวคิดประติมากรรมแบบลอยตัว ซึ่งเป็นงานประติมากรรมที่ตอบสนองความรู้สึกในรูปแบบของ “สุนทรียกรรม”¹

จากข้อมูลข้างต้นที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้าพเจ้า ได้นำมาถ่ายทอดและพัฒนาเป็นผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรม แสดงความรู้สึกที่มีต่อเรื่องเล่านิทานพื้นบ้านทางภาคเหนือผ่านรูปแบบธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ต้นไม้ แมลง นานาพรรณที่แสดงความรู้สึกเป็นอัตวิสัย ตามจุดประสงค์ของผลงานศิลปะ

ศิลปะนิพนธ์ของข้าพเจ้าชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์งานประติมากรรมร่วมสมัย โดยได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องเล่านิทานพื้นบ้านของทางภาคเหนือ และจากความรู้สึกภายในจากจิตได้สำนึกส่วนตัวที่ได้ฟังนิทานเรื่องเล่ามาตั้งแต่เด็ก ความรู้สึกดังกล่าวทำให้ข้าพเจ้านำมาแสดงออกผ่านรูปแบบธรรมชาติในงานประติมากรรม 3 มิติ แบบลอยตัว

¹ <http://dict.longdo.com>

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อตอบสนองความรู้สึกรักของตนเอง ผ่านจินตภาพ ออกมาเป็นรูปแบบผลงานงานศิลปะประติมากรรม 3 มิติแบบลอยตัว สามารถเห็นได้รอบด้าน วัสดุที่ใช้คือ ผ้า ซึ่งผลงานชิ้นนี้เป็นแบบสุนาฏกรรม
2. เพื่อนำเสนอ ความงามของธรรมชาติอีกแง่มุมหนึ่ง ที่คนทั่วไปอาจมองข้าม โดยสอดแทรกเนื้อที่เกี่ยวกับนิทานล้านนา
3. เพื่อแสดงออกถึง จินตนาการของผลงานศิลปะ 3 มิติ ในมุมมองของข้าพเจ้า
4. เพื่อแสดงถึงเรื่องราวของนิทานของทางภาคเหนือ

ขอบเขตของการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ชุดนี้ได้กำหนดขอบเขตของการสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เป็นผลงานลักษณะเป็นประติมากรรม 3 มิติ แบบลอยตัว
2. เป็นประติมากรรมในลักษณะแบบกึ่งนามประธรรม
3. เป็นผลงานประติมากรรมที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับ ความงามในธรรมชาติ
4. เป็นผลงานประติมากรรมที่แสดงรูปแบบเฉพาะตัว โดยใช้วิธีการขึ้นรูป โดยการ เชื่อมเหล็ก

เส้นสำหรับเป็นโครงสร้าง หุ้มด้วยผ้าซึ่งเป็นส่วนประกอบของผลงานประติมากรรม

คำจำกัดความหรือคำจำกัดความเฉพาะ

- Soft sculpture หมายถึง ประติมากรรมที่ถูกสร้างขึ้นจากวัสดุที่ละมุน นุ่ม สัมผัส บาง อ่อนไหว อาทิ ผ้าหลากชนิด หลากหลายที่ตัดสรรแล้วด้วยสายตา ศิลปิน เย็บ สร้างรูปทรง ภายในประกอบด้วยเส้นใย สร้างความหยุ่นคล้ายเครื่องนอน นำสัมผัส
- นิทานล้านนา หมายถึงนิทานพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะที่เห็นเด่นชัด คือ เป็นเรื่องเล่าที่มีวิธีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย ๆ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน วิธีการที่เล่าก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ ตรงไปตรงมา เนื้อมักจะมีเล่าถึง บุคคล สัตว์ หรือสถานที่ทางภาคเหนือ

- **ล้านนา** หมายถึง ราชอาณาจักรของชาวไทยยวนในอดีตที่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ตลอดจนถึงสองปีนนา เช่น เมืองเชียงรุ่ง มณฑลยูนนาน ภาคตะวันออกของพม่า ผังตะวันออกของแม่น้ำสาละวิน ซึ่งมีเมืองเชียงตุงเป็นเมืองเอก ผังตะวันตกแม่น้ำสาละวิน มีเมืองนายนเป็นเมืองเอก และ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน โดยมีเมืองเชียงใหม่ เป็นราชธานี มีภาษาวัฒนธรรมตัวหนังสือ และประเพณีเป็นของตนเอง

ความหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเป็นข้อมูลในการสำหรับสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม 3 มิติ แบบลอยตัว
2. เพื่อตอบสนองตนเอง เรื่องความงามในธรรมชาติ

ขอบเขตของงานวิจัย

เป็นการนำเสนอผลงานรูปแบบธรรมชาติ กับอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวจากจิตใต้สำนึกที่มีต่อเรื่องเล่านิทานพื้นบ้านทางภาคเหนือ ผสานกับความรู้เรื่องธรรมชาติและนิทานพื้นบ้านที่ได้ฟังมาตั้งแต่เด็ก นำเสนอออกมาเป็นงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ รูปแบบประติมากรรม 3 มิติ ที่มีรูปแบบลักษณะเฉพาะตัวเป็นสำคัญ

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลและรูปภาพทางอินเทอร์เน็ต
2. ศึกษาธรรมชาติจริง สังเกตจากลักษณะรูปแบบ ของธรรมชาติ
3. ฟังนิทานเรื่องเล่าจากบุคคลในครอบครัว เพื่อนึกถึงความทรงจำที่เคยได้ฟังในวัยเด็ก และอ่านในเว็บไซต์
4. รวบรวมข้อมูลต่างๆ กำหนดเค้าโครงความคิดเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน
5. ทำภาพร่างในรูปแบบ 2 มิติลงบนกระดาษหลายรูปแบบแล้วเลือกเอาแบบที่ลงตัวที่สุดมาสร้างเป็นภาพร่างแบบ 3 มิติ
6. เสนอผลงานกับอาจารย์ที่ควบคุมและแนะนำวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ที่เป็นรูปภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ
2. ข้อมูลที่ได้รับจากธรรมชาติของจริง เพื่อนำเป็นต้นแบบให้กับผลงานสร้างสรรค์ ประติมากรรม 3 มิติ
3. เรื่องเล่าจากบุคคลในครอบครัว

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ผลงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์ชุดนี้ นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับ อารมณ์ความรู้สึกส่วนตัวจากจิตใต้สำนึกที่มีต่อความงามในธรรมชาติซึ่งได้รับความบันดาลใจจากนิทานล้านนาที่ผู้สร้างสรรค์ได้ฟังเรื่องเล่าจากบุคคลในครอบครัวมาตั้งแต่เด็ก เช่น เรื่องช้างกับเสือ เรื่องแมงสีหูห้าตา คนตรีธรรมชาติ เป็นต้น ซึ่งเรื่องเล่าแต่ละเรื่อง que ผู้สร้างสรรค์ได้ฟังตั้งแต่วัยเด็กเป็นเรื่องฝังอยู่ในความทรงจำของผู้สร้างสรรค์จนถึงปัจจุบัน จึงทำให้ข้าพเจ้าจินตนาการตามเรื่องเล่าที่ได้ฟัง ผู้สร้างสรรค์ได้พัฒนาตัวงานให้มีรูปแบบธรรมชาติที่มีรูปลักษณะรูปทรงสีล้นที่แปลกตา สวยงาม และมีลักษณะเฉพาะตัวทั้งนี้เป็นการปรับตัวเพื่อการอยู่รอดของธรรมชาติเช่น ต้นไม้ ดอกไม้ นานาพรรณ และสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ จนเกิดเป็นผลงานศิลปะ

จากความประทับใจนิทานล้านนาที่มีคติสอนใจเกิดเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงาน โดยแสดงออกผ่านรูปแบบธรรมชาติตามอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์เอง

ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

วัฒนธรรมทางความคิดของประเทศญี่ปุ่น เป็นผลมาจากความเชื่อความศรัทธาในศาสนาและปรัชญากลุ่มหลัก ได้แก่ ขงจื้อ พุทธศาสนา และชินโต ญี่ปุ่นรับเอาลัทธิขงจื้อมาจากประเทศจีนโดยตรง พุทธศาสนาแม้จะมีรากฐานมาจากประเทศอินเดียแต่พุทธศาสนาที่เผยแพร่มาถึงญี่ปุ่นเป็นรูปแบบที่ได้รับการผสมผสานกับปรัชญาเต๋าและถูกปรับเปลี่ยนจากประเทศจีนมาก่อนแล้ว ส่วนชินโตนั้นกล่าวได้ว่าเป็นทรัพย์ทางปัญญาที่ถือกำเนิดในดินแดนญี่ปุ่นเอง สำหรับศิลปะ แม้จะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในวงวิชาการว่าพุทธศาสนานิกายเซนได้ให้อิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะแขนงต่างๆของประเทศนี้ แต่การเว้นที่จะกล่าวถึงชินโต อันเป็นปรัชญาความเชื่ออีกกระแสหนึ่งซึ่งแฝงอยู่ในวิถีคิดของชาวญี่ปุ่นควบคู่กัน คงจะทำให้การกล่าวถึงศิลปะญี่ปุ่นไม่ครบถ้วนรอบด้านเท่าที่ควร

“ ศาสนาชินโต” เป็นศาสนาธรรมชาติ หรือชาติพันธุ์ (natural or ethnic religion) มีความเชื่อเรื่องจิตวิญญาณในธรรมชาติ ที่เรียกว่า คามิ (kami : 神) นั่นเอง ตามความหมายของคำ คำว่าคามิ แปลว่า “สูงกว่า” (upper) และคำนี้ยังสามารถจำแนกความหมายได้ 3 แบบคือ บริสุทธิหรือสว่างรุ่งเรือง สูงส่งกว่า และแปลกประหลาด ลึกลับ น่ากลัว ซอนเร้นเหนือธรรมชาติดังนั้น “คามิ” ก็คือจิต

วิญญาณซึ่งมีอยู่ในทุกสิ่งทุกอย่างในธรรมชาติ ตั้งแต่ทวยเทพสิ่งในธรรมชาติและตัวมนุษย์เองก็เป็นคามิเช่นเดียวกัน

จากบทความนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าใจถึงธรรมชาติที่รูปทรงภายนอกดูสวยงามแล้วยัง ซ่อนเร้นไปด้วยเรื่องราวเหนือธรรมชาติตามความเชื่อของศาสนาชินโต ทำให้ข้าพเจ้ากล้าที่จะถ่ายทอดเรื่องราวที่อยู่ในความฝันเป็นจินตนาการของข้าพเจ้าออกมาผ่านผลงานศิลปะ

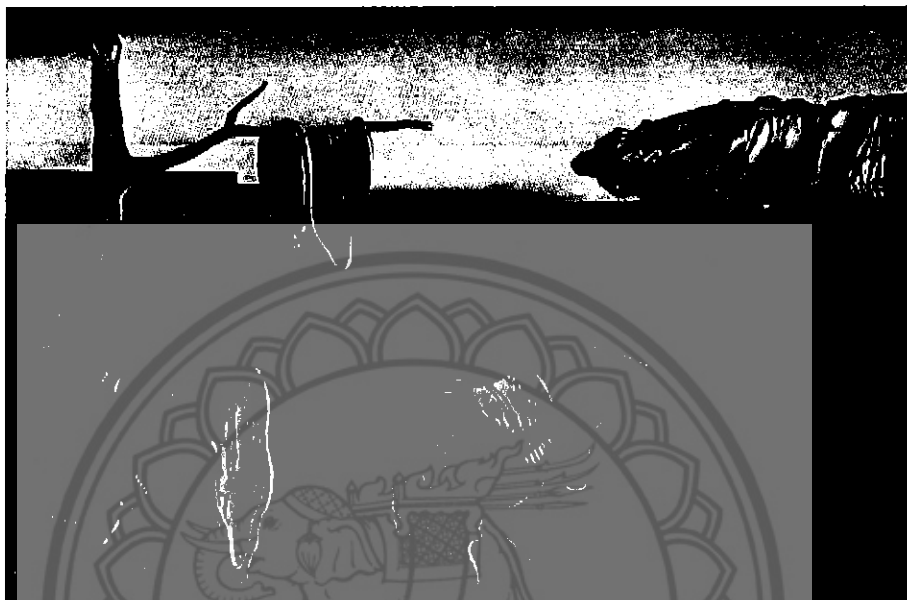
ภาพที่ 1" รูปแบบศิลปะในศาสนาชินโต"
(ที่มารูปภาพ: <http://th.wikipedia.org>)

อิทธิพลความบันเทิงใจในศิลปกรรม

อิทธิพลความบันเทิงใจจากลัทธิ

Surrealism ศิลปะแนวเซอร์เรียลลิสม์ มีความหมายว่า เหนือความจริง เพราะศิลปะแนวนี้ ถ่ายทอดเรื่องราวเหนือธรรมชาติถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในความฝันออกมา ว่ากันว่า ความฝันนั้นเป็นสิ่งที่จริงแท้เสียยิ่งกว่าความจริงเป็นสุดยอดของความเป็นจริงในเรื่องราวของการมองความจริงอันพิสดาร ศิลปินมองเห็นว่าโลกความเป็นจริงที่เห็นอยู่เป็นภาพมายาทั้งหมดงานเซอร์เรียลลิสม์มีความสำคัญอยู่ที่ การแสดงออกของจิตได้สำนึกอย่างอิสระปราศจากการควบคุมของเหตุผล มีความฝันและอารมณ์ จินตนาการ หลักการของเซอร์เรียลลิสม์คือ จินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการคือจิตไร้สำนึก และจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกันซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์งาน

ผู้สร้างสรรค์ผลงานได้รับอิทธิพลมาจาก หลักแนวคิดแบบของเซอร์เรียลลิส คือ จินตนาการเป็นส่วนสำคัญของการแสดงออก จินตนาการคือจิตไร้สำนึก และจิตไร้สำนึกเป็นภาวะของความฝัน ที่มีขบวนการต่อเนื่องกันซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์งาน

ภาพที่ 2 The Persistence of Memory

Artist Salvador Dalí

Year 1931

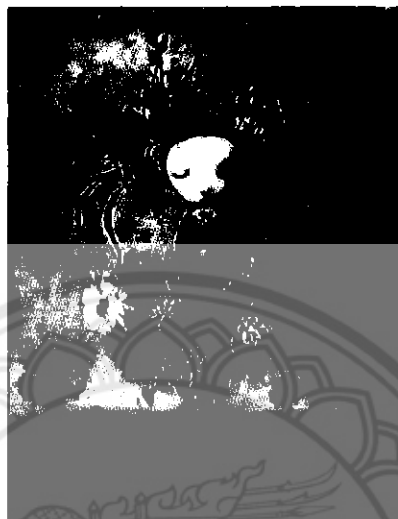
Type Oil on canvas

Dimensions 24 cm × 33 cm (9.5 in × 13 in)

(ที่มารูปภาพ: <http://www.thaigoodview.com/node/49565>)

Pop Surrealism ผลงานของซึ่งอยู่ในกลุ่มศิลปะใต้ดิน คือความเคลื่อนไหวทางทัศนศิลป์ใต้โลวโบว คือ ศิลปะป๊อปอาร์ต ที่มีต้นกำเนิดมาจาก คอมมิคใต้ดิน, ฟังก์รีอค, hot-rod วัฒนธรรมข้างถนน และ วัฒนธรรมอื่นๆ อีกมากมาย โลวโบว (lowbrow art) มีชื่อเรียกชื่อว่า ป๊อป เซอร์เรียลลิสซึม (pop surrealism) ศิลปะประเภทนี้นั้นเต็มไปด้วยอารมณ์ขัน บ้างก็ร่าเริงแจ่มใส ชุกชอน และ ประชดประชัน ศิลปะโลวโบว ส่วนมากเป็นรูปวาด และ ระบายสี แต่อาจมีของเล่น ศิลปะดิจิทัล และ หุ่นปั้น

ผู้สร้างสรรค้มีความประทับใจประเภทของศิลปะแบบ Pop Surrealism ในด้านอารมณ์ที่ ร่าเริงแจ่มใส และชื่นชอบศิลปินที่อยู่ในลัทธินี้ เช่น Mark Ryden, Takashi Murakami , Yayoi Kusama

ภาพที่ 3 by nicolettaceccolin

Pop Surrealism

(ที่มาของภาพ: <http://whisperedwhimsyvintage.blogspot.com/2010/11/nicoletta-ceccoli.html>)

ภาพที่ 4 by nicolettaceccoli

Pop Surrealism

(ที่มาของภาพ: <http://www.kaifineart.com/2014/01/nicoletta-ceccoli.html>)

อิทธิพลความบันเทิงจากศิลปิน

Mark Ryden จิตรกร ชาว อเมริกัน เป็นหนึ่งในชื่อที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในศิลปะร่วมสมัยได้ในขณะนี้ ผลงานของ Ryden ได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งที่จะทำให้เกิดความลึกลับของเล่นเก่ารุ่นกายวิภาคตุ๊กตาสัตว์โครงกระดูก โดยทั่วไปผลิตผลงานที่มีแนวทางของความเจ็บสงบสันโดษและวิปัสสนา

ภาพที่ 5 Snow Yak

Oil on Canvas, 2008

Painting Size: 11" x 15"

(ที่มาของภาพ: <http://www.markryden.com/paintings/snowyak/index.html>)

ภาพที่ 6 Girl in a Fur Skirt

Oil on Canvas, 2008

Painting Size: 24" x 20"

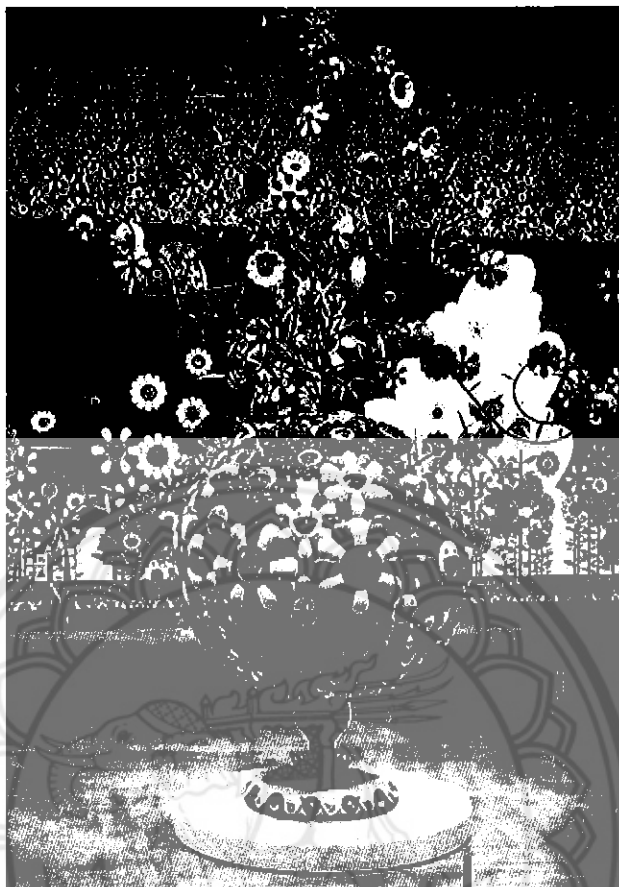
(ที่มาของภาพ: <http://www.markryden.com/paintings/snowyak/index.html>)

จากผลงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์จึง ได้รับความบันดาลใจรูปแบบผลงานศิลปะที่แสดงถึงความ เพื่อผ่านรูปแบบของเด็กผู้หญิงที่มีความน่ารัก ไร้เดียงสา และแฝงไปด้วยความรู้สึกสงนึ่ง Takashi Murakami สำเร็จการศึกษาด้าน fashion designer เกิดในกรุงโตเกียวเมื่อปี 1962 โดย ในวัยเด็ก Takashi Murakami ได้รับอิทธิพลทางความคิดจากการ์ตูน anime ของญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่องตลอด Takashi Murakami เริ่มสร้างและสะสมชื่อเสียงทั้งในฐานะประติมากร (sculpture) และจิตรกร (painter) จากผลงานที่ส่วนใหญ่มีรากฐานผูกพันกับการ์ตูนญี่ปุ่น (manga) โดยงานที่ สร้างชื่อให้กับ Takashi Murakami และถือเป็นประหนึ่งสัญลักษณ์ของเขาในยุคแรกๆ เป็นงาน ประติมากรรมที่สร้างขึ้นจาก fiberglass

ภาพที่ 7 Takashi Murakami

(ที่มาของภาพ: <http://shop.tomodachi.us/artist-profile-takashi-murakami/>)

ภาพที่ 8 Flower Matang

byTakashi Murakami

(ที่มาของภาพ: <http://www.designsigh.com/2009/02/takashi-murakami/>)

โดยส่วนตัวผู้สร้างสรรค์มีความชื่นชอบตัวการ์ตูนแบบญี่ปุ่น ดังนั้นจึงได้รับความบันเทิงใจจากผลงานชิ้นนี้ที่มีรูปแบบเป็นดอกไม้ได้สอดคล้องกับผลงานของผู้สร้างสรรค์ซึ่งมีรูปแบบเป็นธรรมชาติ ผลงานแสดงออกถึงความสนุกเพลิดเพลิน และมีรูปแบบผลงานประติมากรรมที่มีลักษณะบุคลิกของการ์ตูนญี่ปุ่น

Soft sculpture ประติมากรรมที่อ่อนนุ่มเป็นประเภทของประติมากรรมทำโดยใช้ผ้า , โฟมยาง , พลาสติก, กระดาษ, เส้นใยและวัสดุที่คล้ายกันที่มีความอ่อนนุ่มและ nonrigidพวกเขายังสามารถทำจากวัสดุธรรมชาติถ้าวางกันเพื่อทำให้วัตถุ nonrigidประติมากรรมที่อ่อนนุ่มเป็นที่นิยมมากในประเทศญี่ปุ่นเหมือนกับศิลปินYayoiKusamaศิลปินชาวญี่ปุ่น จิตรกร,ประติมากร ผลงานของ

จิตรกรรมของ Yayoi Kusama จุดลงบนร่างกายมนุษย์ร่วมกับการแต่งกายลายจุดแพ้นั้นที่เธอ ออกแบบเอง

ภาพที่ 9 Yayoi Kusama – Polka Dots Madness

(ที่มาของภาพ: <http://artboom.info/sculpting/yayoi-kusama-polka-dots-madness.html>)

ภาพที่ 10 by Yayoi Kusama

(ที่มาของภาพ: <http://www.boijmans.nl/en/10/press/pressitem/48>)

ผู้สร้างสรรคจึงได้รับอิทธิพลการสร้างสรรคผลงานรูปแบบ Soft sculpture มาจากผลงานของ Yayoi Kusamaซึ่งเป็นการนำเอาผ้ามาสร้างเป็นผลงานรูปแบบ 3 มิติ

อิทธิพลความบันเทิงจากการ์ตูน

คือทัศนศิลป์สองมิติรูปแบบหนึ่ง ซึ่งความหมายที่เฉพาะเจาะจงแปรเปลี่ยนไปตามเวลา ความหมายในสมัยใหม่โดยทั่วไปหมายถึงการวาดเส้นหรือจิตรกรรมแบบกึ่งสัจนิยมหรืออสังคายนิยม (กึ่งเหมือนจริงหรือไม่เหมือนจริง) เพื่อการเสียดสีการล้อเลียนความขบขันหรือการแสดงออกซึ่งกระบวนแบบเชิงศิลปะ ศิลปินผู้วาดการ์ตูนเรียกว่านักเขียนการ์ตูน (cartoonist)

ภาพที่ 11 Epic

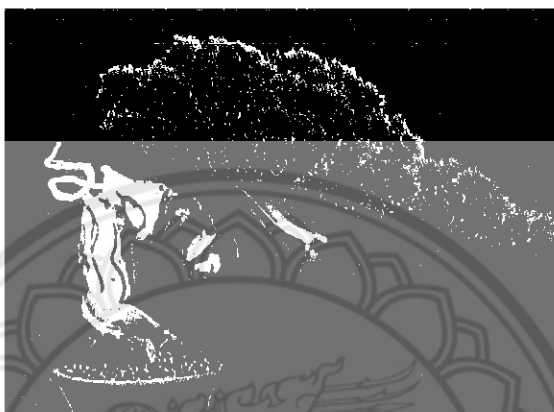
(ที่มาของภาพ: <http://movie.you2play.com>)

EPIC เป็นการผจญภัยแนวคอมเมดี้ในรูปแบบซีจีสามมิติซึ่งเป็นเรื่องราวของโลกสุดอัศจรรย์ที่ไม่เหมือนกับที่ใดในโลกโดยภาพยนตร์เรื่อง EPIC จะเล่าเรื่องการต่อสู้ที่เกิดขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งระหว่างฝ่ายธรรมะที่ต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติเอาไว้ และฝ่ายอธรรมที่หวังจะทำลายธรรมชาติจนกระทั่งมีเด็กสาวคนหนึ่งพบว่าตัวเธอตกไปอยู่ในโลกเร้นลับอย่างน่าอัศจรรย์จึงเข้าไปรวมพลังกับกลุ่มแม่ทัพเอกและกองกำลังทหารสุดฮาซึ่งล้วนเป็นตัวละครเก่งๆ ที่คอยกอบกู้โลกของพวกเขา

ผู้สร้างสรรคมีความประทับใจในตัวการ์ตูนที่ถูกออกแบบเครื่องแต่งกายมาจากรูปทรงธรรมชาติที่สวยงามแปลกตา และฉากในการ์ตูนที่สร้างได้เห็นจินตนาการ

อิทธิพลความบันเทิงจากธรรมชาติ

ผู้สร้างสรรคผลงานได้รับความนิยมันดาลใจจากความงามด้านรูปทรงของธรรมชาติ ที่มีความอ่อนช้อย
 จังหวะลีลาการบิดของกิ่งแต่ละกิ่งได้อย่างสวยงามและลงตัว ธรรมชาติยังมีความหมายแอบแฝง
 อยู่เสมอ ธรรมชาติสร้างความงามด้วยสีสัน เพื่อช่วยในการสืบพันธุ์และการอยู่รอด หรือใช้ไว้
 เพื่อปกป้องสิ่งที่อยู่ภายใน

ภาพที่ 12บอนไซ 1

(ที่มาของภาพ: <http://www.bonsai-thailand.com/index.php?lay=show&ac=article&Ntype=2>)

ภาพที่ 13บอนไซ 2

(ที่มาของภาพ: <http://www.bonsai-thailand.com/index.php?lay=show&ac=article&Ntype=2>)

อิทธิพลความมันดาลใจจากเรื่องเล่าล้านนา

นิทานพื้นบ้านล้านนาสามารถเป็นเครื่องหล่อหลอมอัธยาศัยจิตใจของคนภาคเหนือ ซึ่งเนื้อหาก็คจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคติเตือนใจ เช่น นิทานเรื่อง ดนตรีธรรมชาติ เรื่องเล่ามีดังนี้ "มีนายพรานผู้หนึ่งมีอาชีพเข้าป่าล่าสัตว์ เมื่อยิงสัตว์ได้ก็แล่นเนื้อและย่างนำมาขายในเมืองสวนเขาและหนังก็ขายให้แก่ผู้ต้องการ วันหนึ่ง เขาออกจากบ้านพร้อมกับปืนคู่มือเดินลัดตรงเข้าป่ามุ่งตรงไปยังหนองน้ำข้าง เขา เพราะบริเวณนี้สัตว์ป่ามักจะลงมากินน้ำและกินดินโป่งเสมอ ๆ นายพรานคิดแต่ในใจว่า วันนี้ถ้าโชคดีคงจะยิงหมูได้ไม่น้อยกว่า ๒ ตัว เพราะฤดูนี้หมูชอบลงมากินดินโป่ง ขณะที่นายพรานกำลังเดินทางไปผ่านป่าทะลุออกสู่แม่น้ำสองฟาก แม่น้ำมีต้นไม้ใหญ่ร่มครึ้ม เยือกเย็น มีนกนานาชนิดจับคู่ส่งเสียงจ้อแจ้นนายพรานกวาดสายตาดูรอบ ๆ เพื่อมองหาสัตว์ป่าที่จะลงมากินน้ำทันใดนั้นก็เหลือบไปเห็นหมูป่าขนาดใหญ่กำลังเดินดุ่ม ๆ เสาะหาอาหารตามชายป่าละเมาะอีก

อีกฟากหนึ่ง นายพรานก็ทรุดตัวลงนั่งโดยเร็ว เพื่อเตรียมพร้อมบรรจุลูกกระสุนและเลือกจำแรที่เหมาะคอยดักยิงหมูป่าตัวนั้นคงเดินเสาะหาอาหารไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งมันไปพบรางไม้สำหรับใส่อาหารซึ่งชาวไร่ใส่อาหารดักล่าสัตว์ป่าไว้ โดยไม่มีรอมันตรงเข้ากินอาหารในรางนั้นทันที เผอิญวันนี้เจ้าของไร่ไม่สบาย จึงไม่ได้ออกมาตั้งห้างคอยดักยิงสัตว์ที่ตนวางอาหารล่อไว้ นายพรานขยับตัวคลานเข้าไปเพื่อเลือกทำเลยิงที่เหมาะสม จนกระทั่งอยู่ในระยะที่มองเห็นหมูตัวนั้นชัดเจนที่สุด เขาจึงยกปืนขึ้นประทับบ่าเล็งจะยิงให้ตรงหัวใจ ขณะที่เขากำลังเล็งอยู่นั้น ลมเย็นพัดมาเอื่อย ๆ ยอดหญ้ายอดพงแกว่งไกวโอนเอนไปมา แสงแดดสว่างจ้าเข้าตาทำให้ตาเขาพร่าพรามองเห็นหมูป่าไม่ชัดเจน เขาจึงหยุด ไม่กล้ายิงไปเพราะเกรงว่าจะยิงพลาดขณะที่เขากำลังอยู่นั้น หูของเขาได้ยินเสียงของนกหัวขวานกำลังจิกกินหนอนที่กอไผ่ ดัง ปิกปิก ปง ปง เป็นระยะ ๆ ประกอบกับเสียงระหัดน้ำที่หมุนตามแรงน้ำ น้ำในกระบอกไหลออกตกกลงมากกระทบรางไม้ที่รองรับดัง ฉ่า ฉ่า ฉับ ฉ่า ฉ่า ฉับ ๆ ผสมกับเสียงหมูกินอาหารในรางไม้ดัง ตูบตูบ โมง โมง จี๊บบจี๊บบ ๆ หางของมันซึ่งมีดินเหนียวติดตรงปลายหางเห็นเป็นก้อนกลมแกว่งไปมาไล้รึนยง หางแกว่งถูกล่องของมันดัง ปุง ปุง ปุงปั้ง ๆ ผสมกับเสียงลมพัดกอไผ่เสียดสีกันดังเอี๊อด ๆ อี๊ด ๆ อี๊ด ๆ เสียงแกนระหัดหมุนไปตามแรงน้ำดัง อี๊ด อี๊ด ๆ นกตั๋ยตีวีตบินไปมาร้องดังกระแต้แว๊ด ๆ ๆ เสียงต่าง ๆ เหล่านี้ดังผสมคลุกเคล้ากันฟังเหมือนเสียงดนตรีสวรรค์ นายพรานระงับใจไว้ไม่ได้จึงลดปืนลงมาพาดกับกิ่งไม้เงี่ยหูฟังเสียงเหล่านั้น อย่างตั้งใจ เสียงเหล่านั้นมันดัง ปิกปิก ปง ปง ๆ ฉ่า ฉ่า ฉับ ๆ ตูบตูบ โมง ๆ จี๊บบจี๊บบ ๆ ปุงปั้ง ๆ เอี๊อด ๆ อี๊ด ๆ แอ๊ด ๆ อี๊ด อี๊ด อี๊ด ๆ กระแต้แว๊ด ๆ

"เออ เสียงเหล่านี้ช่างไพเราะแท้ ๆ" นายพรานอดใจไว้ไม่ได้จึงลุกขึ้นรำไปตามจังหวะ ดังคำพรรณนาไว้ดังนี้ จ้อง ๆ มอง ๆ ยอง ๆ ย่อยแย่ง ไกวแกว่งออวูธ ยุติการยิง เอนกายนั่งฟังต้นไม้

นั่งฟังฟังเสียงเสนาะไพเราะกระไร แกลุกขึ้นไอหะแ่ม ๆ แก้มยิ้มเป็นมัน กัดฟันกรอด ๆ หมูคงไม่รอดจอดแน่ละมึง พรานทะเล่ลึงลูกกวางป็นไว้ พลังกางแขนออกพ้อน หมูป่าตกใจโดดหายเข้าป่า พรานกล้าใจเสียดได้หมูเออย

คติสอนใจจากนิทานพื้นบ้านภาคเหนือเรื่องนี้:

นิทานเรื่องนี้ทำให้ผู้อ่านทราบว่า ธรรมชาติก็มีอิทธิพลต่อจิตใจ สามารถทำให้คนถึงเครียดได้หรือผ่อนคลายอารมณ์ได้ เช่น เสียงดนตรี ทำให้มีอารมณ์สนุกสนานจนลืมสิ่งที่ตั้งเครียดไป

นิทานล้านนาเป็นเรื่องที่ผู้สร้างสรรค์ได้ฟังมาตั้งแต่เด็ก จึงเกิดความบันเทิงใจในการใช้จินตนาการตามเรื่องเล่าที่มีความพ้อฝัน ที่แฝงไปด้วยคติสอนใจ

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ผลงานประติมากรรมชุด "จินตนาการในนิทานล้านนา" ประกอบไปด้วยผลงานทั้งหมด 3 ชิ้น ได้นำรูปแบบเบื้องต้นมาจากบอนไซที่มีจังหวะ สีลา การบิดของกิ่งก้านบอนไซ โดยสอดแทรกเนื้อหาที่เป็นนิทานล้านนาลงไปในตัวงานได้อย่างลงตัว

ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานประติมากรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ คิดค้น รูปแบบลักษณะ และเนื้อหาแนวคิดทางศิลปะมุ่งที่จะค้นพบ กระบวนการคิด การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เป็นระบบระเบียบ มีขั้นตอนเฉพาะตนขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางพื้นฐาน ต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของตน และเพื่อตอบสนองความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ โดยผลงานศิลปะแสดงออกถึงเรื่องราวนิทานล้านนา ผ่านจินตภาพเป็นผลงานศิลปะ 3 มิติ ในมุมมองของผู้สร้างสรรค์

กระบวนการสร้างสรรค์ ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้เป็นการศึกษาค้นคว้า ทดลองการสร้างสรรค์ศิลปะ ในเชิงวิชาการจึงจำเป็นอย่างยิ่ง ต้องมีการบันทึกข้อมูล การค้นคว้า และผลสำรวจต่างๆที่เกิดจากการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อเป็นแนวความรู้สำหรับนำไปพัฒนา การสร้างสรรค์ศิลปะต่อไป

3.1 วิธีการดำเนินงานกระบวนการวิจัยแบบสร้างสรรค์

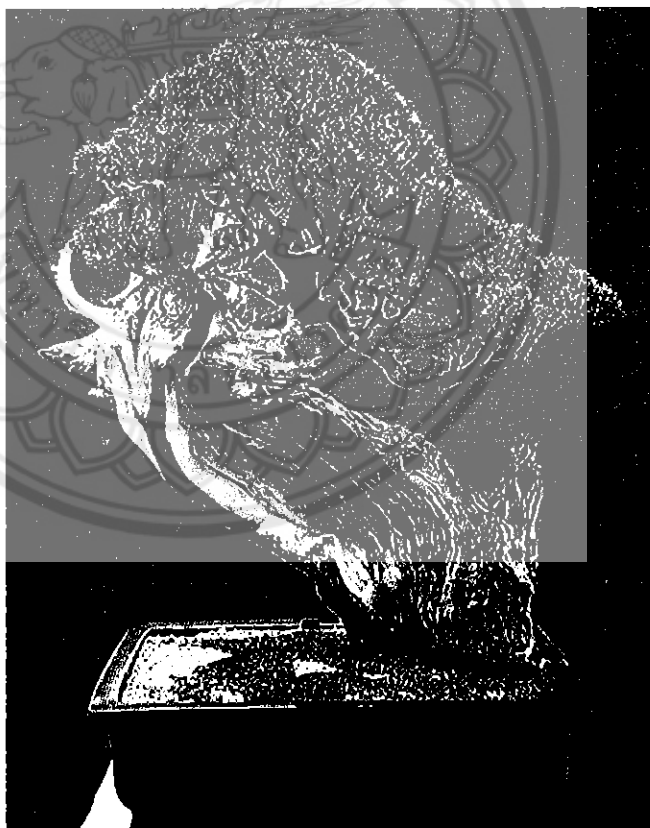
จากแรงบันดาลใจและแนวความคิดสร้างสรรค์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นในบทนำและบทที่ 2 ผู้สร้างสรรค์ จึงดำเนินการสำรวจภาพผลงานทัศนศิลป์ ที่เป็นผลงานประติมากรรมและจิตรกรรม ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับก่อพลังให้เกิดความบันเทิงใจ จุดประกายความรู้สึกนึกคิดในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้ โดยแยกแยะรายละเอียดแบ่งเป็นประเภทและรูปแบบต่างๆดังนี้

- ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
- ขั้นตอนการรวบรวมความคิด ประมวลความคิด และการจัดทำภาพแบบร่าง
- ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1.1 ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลและรูปภาพทางอินเทอร์เน็ต

2. ศึกษาธรรมชาติจริง สังเกตจากลักษณะรูปแบบ ของธรรมชาติ
3. ฟังนิทานเรื่องเล่าจากบุคคลในครอบครัว เพื่อนำถึงความทรงจำที่เคยได้ฟังในวัยเด็กและอ่านในเว็บไซต์
4. รวบรวมข้อมูลต่างๆ กำหนดเค้าโครงความคิดเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน
5. ทำภาพร่างในรูแบบ 2 มิติลงบนกระดาษหลายรูปแบบแล้วเลือกเอาแบบที่ลงตัวที่สุดมาสร้างเป็นภาพร่างแบบ 3 มิติ
6. เสนอผลงานกับอาจารย์ที่ควบคุมและแนะนำวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ

ภาพที่ 1 บอนไซ

(ที่มาของภาพ: <http://www.decorreport.com>)

จากภาพข้อมูลมีความสอดคล้องกับรูปแบบของผู้สร้างสรรค์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติและมีการเคลื่อนไหวและจังหวะลีลา ซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อให้ผลงานเป็นจินตนาการความเพ้อฝันดังภาพข้อมูล

จากข้อมูลภาพข้อมูล และผลงานศิลปะ เป็นข้อมูลวัตถุดิบ เป็นความบังดาลใจต่อการกำหนดรูปแบบเนื้อหา แนวความคิดเกี่ยวกับเรื่อง "จินตนาการในนิทานล้านนา" ได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งนัก

3.1.2 ขั้นตอนการรวบรวมความ/คิด ประมวลความคิด และการจัดทำภาพแบบร่าง

ขั้นตอนการสร้างแบบร่างผลงานชุดนี้ เป็นการดำเนินงานที่สำคัญและเป็นตัวแปรที่สืบเนื่องต่อจากความบังดาลใจ อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้า และสำรวจข้อมูลถึงประเภทรูปแบบ เนื้อหา ตลอดจนกลวิธีสร้างสรรค์

เนื้อหา ประกอบไปด้วย คน สัตว์ สิ่งของ ซึ่งของผู้สร้างสรรค์นั้นมีเนื้อหาเป็น คน ผสมกับธรรมชาติซึ่งธรรมชาติจัดอยู่ในหมวดของสัตว์ เป็นคนที่มีลักษณะเหนือจริง ส่วนธรรมชาติก็จะเป็นในส่วนของต้นไม้ ดอกไม้ จะมีลักษณะเป็นแบบความรู้สึกนึกคิด ซึ่งเนื้อหาที่ถ่ายทอดออกมา โดยมีแนวเรื่องเกี่ยวกับจินตนาการความเพ้อฝัน เนื้อหาแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ เนื้อหาภายนอก และเนื้อหาภายใน เนื้อหาภายนอกของผู้สร้างสรรค์นั้นเป็นเรื่องจินตนาการความเพ้อฝันจากนิทานล้านนา ในส่วนของเนื้อหาภายในนั้นมีความงามที่ประกอบไปด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ

3.1.2.1 ทัศนธาตุ หมายถึง ธาตุแห่งการมองเห็นหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในงานศิลปะหรือทัศนศิลป์ได้แก่ จุด เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว เป็นต้น ซึ่งเราสามารถนำส่วนประกอบแต่ละอย่างมาสร้างเป็นงานศิลปะได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งก็จะให้ความรู้สึกในการมองเห็นที่แตกต่างกันไป ทัศนธาตุ สามารถสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ให้กับคนดู จึงเป็นความรู้พื้นฐาน นับตั้งแต่ จุด เส้น รูปร่าง- รูปทรง แสง เงา น้ำหนักอ่อน – แก่ สี พื้นผิว มักมีปรากฏอยู่ในความงามอันละเอียดอ่อนของธรรมชาติ ทั้งสิ้น

ฉะนั้นการรู้จักสังเกตธรรมชาติที่อยู่รอบ ๆ ตัวและการรู้จักเลือกสรรส่วนประกอบจากธรรมชาติมาจัดองค์ประกอบทางศิลปะนั้น จึงเป็นวิธีที่ง่ายและดีที่สุดในการสร้างสรรคงานศิลปะ ทัศนธาตุ ประกอบด้วย

3.1.2.2 จุด (point) หมายถึงสิ่งที่ปรากฏบนพื้นระนาบที่มีขนาดเล็กที่สุด ไม่มีความกว้าง ความยาว ความสูง ความหนา หรือความลึก จุดเป็นทัศนธาตุที่เล็กที่สุดและมีมิติเป็นศูนย์ จุดสามารถแสดงตำแหน่งได้เมื่อมีบริเวณว่างรองรับ จุดถือเป็นทัศนธาตุหรือพื้นฐานเบื้องต้นที่สุดในการสร้างงานทัศนศิลป์ จุดเป็นต้นกำเนิดของทัศนธาตุอื่นๆ เช่น เส้น รูปร่าง รูปทรงและพื้นผิว ค่าความอ่อนแก่ แสงเงา เราสามารถพบเห็นจุดได้โดยทั่วไปในธรรมชาติ เช่น ดวงดาวบนท้องฟ้า บนส่วนต่างๆของผิวพืชและสัตว์ บนก้อนหิน พื้นดิน ฯลฯ

นอกจากจุดจะเป็นพื้นฐานขององค์ประกอบอื่นๆแล้ว จุดยังเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้งานสร้างสรรค์ต่างๆมีความสมบูรณ์มากขึ้น การนำจุดมาจัดให้เกิดรูปแบบใหม่อาจทำได้หลายลักษณะ

3.1.2.3 เส้น (Line) หมายถึง ทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ทั้งด้วยตัวของมันเองและด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ขึ้น เส้นที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่เส้นตรงและเส้นโค้ง สามารถนำมาสร้างให้เกิดเป็นเส้นใหม่ที่ทำให้ความรู้สึกที่แตกต่างทั้งช่วยแสดงถึงอารมณ์และความรู้สึกของศิลปินด้วย เส้นแต่ละชนิดก็มีความหมายแตกต่างกัน ดังเช่น

- เส้นนอน ให้ความรู้สึกกว้างขวาง เรียบสงบ นิ่ง ราบเรียบ ผ่อนคลายสบายตา
- เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกสูงส่ง่า มั่นคง แข็งแรง รุ่งเรือง
- เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง เคลื่อนไหว รวดเร็ว แปรปรวน
- เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกอ่อนไหว สุภาพอ่อนโยน สบาย นุ่มนวล เข้าใจวน
- เส้นโค้งกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว การเคลื่อนไหว ขยายตัว มึนงง
- เส้นซิกแซกหรือเส้นฟันปลา ให้ความรู้สึกรุนแรง กระแทกเป็นห้วง ๆ ตื่นเต้น สับสนวุ่นวายและการขัดแย้ง

- เส้นประ ให้ความรู้สึกไม่ต่อเนื่อง ไม่มั่นคง ไม่แน่นอน

เส้นกับความรู้สึกที่กล่าวมานี้เป็นเพียงแนวทางหนึ่ง ไม่ใช่ความรู้สึกตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ร่วมกับส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น เส้นโค้งคว่ำลง ถ้านำไปเขียนเป็นภาพปากในใบหน้า การดูรูปคน ก็จะทำให้ความรู้สึกเศร้า ผิดหวัง เสียใจ แต่ถ้าเป็นเส้นโค้งหงายขึ้น ก็จะทำให้ความรู้สึกอารมณ์ดี เป็นต้น

3.1.2.4 รูปร่าง (Shape) หมายถึง การนำเส้นมาประกอบกันให้เกิดความกว้างและความยาว ไม่มีความหนาหรือความลึกมีลักษณะ 2 มิติ

3.1.2.4.2 รูปแบบที่เป็น 2 มิติแสดงพื้นที่ผิวเป็นระนาบแบนไม่แสดงความเป็นปริมาตร ซึ่งมีลักษณะแบนราบ ไม่แสดงน้ำหนักแสงเงา รูปร่างในทางศิลปะอาจแบ่งได้ 3 ประเภทคือ

- รูปร่างธรรมชาติ หมายถึงรูปร่างที่ถ่ายทอดแบบมาจากธรรมชาติที่พบเห็นอยู่ทั่วไป เช่น คน สัตว์ พืช ฯลฯ
- รูปร่างเรขาคณิต หมายถึงรูปร่างที่มนุษย์สร้างขึ้น มีโครงสร้างแน่นอน ได้แก่ รูปร่างวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม วงรี ฯลฯ
- รูปร่างอิสระ หมายถึงรูปร่างที่มีลักษณะไม่แน่นอน ไม่สามารถคาดเดาได้ว่ารูปร่างจะเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวไปในรูปแบบใดหรือทิศทางใด

3.1.2.5 รูปทรง (Form) หมายถึง การนำเส้นมาประกอบกันให้เกิดความกว้าง ความยาว และความหนาหรือความลึก มีลักษณะ 3 มิติ สิ่งที่มีลักษณะเน้นที่แบบ 3 มิติ เช่นงานประติมากรรม สถาปัตยกรรม หรือลักษณะที่มองเห็นเป็น 3 มิติในงานจิตรกรรม รูปทรงในทางศิลปะอาจแบ่งได้ 2 ประเภทคือ

- รูปทรงเรขาคณิต หมายถึง รูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงกลม รูปทรงกรวย ฯลฯ
- รูปทรงอิสระหมายถึง รูปทรงที่เกิดขึ้นเองอย่างอิสระไม่มีโครงสร้างแน่นอน เช่นรูปทรงของก้อนหิน กรวด ดิน ก้อนเมฆ เปลวไฟ หยดน้ำ ต้นไม้ ภูเขา ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีรูปทรงที่แปลกให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวและเป็นอิสระ

3.1.2.6 พื้นผิว (texture) หมายถึง ลักษณะภายนอกของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ภาพที่มีลักษณะพื้นผิวที่แตกต่างกันจะให้ความรู้สึกสนุกสนานตื่นเต้นและมีชีวิตชีวา พื้นผิวสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มันวาว ด้าน และขรุขระ เป็นต้น

3.1.2.7 แสงและเงา (Light and Shadow) หมายถึง

- แสง ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ แสงจากดวงอาทิตย์ แสงจันทร์ ฯลฯ
- แสง ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ได้แก่ แสงไฟฟ้า แสงจากเทียนไข ฯลฯ
- เงา ที่เกิดขึ้นภายในตัววัตถุ
- เงาของวัตถุที่เกิดบนพื้น หรือพาดบนวัตถุอื่นที่รองรับ

1.1.2.8 สี (Color) หมายถึง สีเป็นปรากฏการณ์ของแสงที่ส่องกระทบวัตถุ สะท้อนเข้าสู่ตามนุษย์ สีแต่ละสีที่มีอยู่ในวัตถุต่าง ๆ มีผลต่อความรู้สึก นึกคิด ของมนุษย์ เช่น

สีแดง กล้าหาญ อันตราย ไร้ใจ สะดุดตา

สีเหลือง สว่างที่สุด บริสุทธิ์ แจ่มใส เลื่อมใส

สีน้ำเงิน สงบ สุขุม สันติภาพ ภูมิฐาน

สีเขียว ความหวัง สดชื่น ชุ่มชื้น ร่มเย็น

สีม่วง ร่ำรวย ใ่อ่าง อองงาม

สีส้ม ร้อนแรง สนุกสนาน รื่นเริง เบรี้ยว

สีขาว สะอาด บริสุทธิ์ กระจ่างแจ้ง มั่นคง เบาท

สีดำ เศร้า ความตาย หนัก

น้ำหนักสี (Tone) หรือวรรณะของสี หมายถึง ระดับความเข้มที่แตกต่างกันของสีหรือค่าความอ่อนแก่ของสี ได้ระดับกันไป เช่น ดำ – เทาเข้ม – เทากลาง – เทาอ่อน – ขาว โทนก็มีผลต่อความรู้สึกคล้ายกับสีนั่นเอง เพียงแต่จะละเอียดอ่อนมากขึ้น มีค่าความแตกต่างกันเล็กน้อย แต่มีผลต่อความรู้สึก นึกคิด ของมนุษย์ เช่น

- วรรณะสีร้อน (Warm Tone) ประกอบด้วยสีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีม่วงแดง และสีม่วง สีในวรรณะร้อนนี้จะเป็นสีที่ค่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้ม ถ้าสีใดสีหนึ่งค่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้ม เช่นสีน้ำตาล สีเทาอมแดง ก็ให้ถือว่าเป็นสีวรรณะร้อน ให้ความรู้สึกร้อนแรง

- วรรณะสีเย็น (Cold Tone) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ส่วนสีอื่นๆ ถ้าหนักไปทางสีน้ำเงินและสีเขียวก็เป็นสีวรรณะเย็นดังเช่น สีเทา สีดำ สีเขียวแก่ เหล่านี้เป็นต้น ให้ความรู้สึกเย็นสบาย

3.1.2.9 ทิศทาง ลักษณะที่แสดงให้รู้ว่าการออกแบบนั้นมีลักษณะงูใจผู้พบเห็นผลงานของผู้สร้างสรรค์มีทิศทางของกิ่งไม้และรากที่มีลักษณะพุ่งออกไปในทิศทางที่ต่างกันและทิศทางของแกน

ขั้นตอนในการทำภาพแบบร่าง 2 มิติ เป็นเพียงการลากเส้นง่ายๆเพื่อให้เห็นทิศทางขององค์ประกอบงานและพัฒนาเป็น แบบร่าง 3 มิติเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของผลงาน จากนั้นขอแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ผลงานออกมาสมบูรณ์มากขึ้นก่อนนำไปพัฒนาเป็นผลงานจริง

ภาพที่ 2 ภาพร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3 ภาพร่าง 2 มิติขึ้นที่ 2

ร. ๖๖๓๓๒๒๐

สำนักทดสอบ

ภาพที่ 4 ภาพร่าง 2 มิติ ชั้นที่ 3

แบบร่าง 3 มิติ ที่พัฒนามาจากแบบร่าง 2 มิติ เพื่อให้เห็นรอบด้านแล้วรู้ถึง
ข้อบกพร่องของ ตัวงานแล้วจึงปรับปรุงแก้ไข จากนั้นพัฒนาเป็นผลงานจริง

1.1.2 ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

จากการนำภาพแบบร่าง 2 มิติ และแบบร่าง 3 มิติ แก่อาจารย์ที่ปรึกษาได้
คำแนะนำและสรุปออกมาได้ทำเป็นผลงานจริง

ส่วนหัว 1.1.3.1 ขึ้นโครงเหล็กตามภาพร่างแบบ 3 มิติ

1.1.3.2 ขึ้นรูปโดยใช้ดินเหนียว

ภาพที่ 5 การปั้นดิน

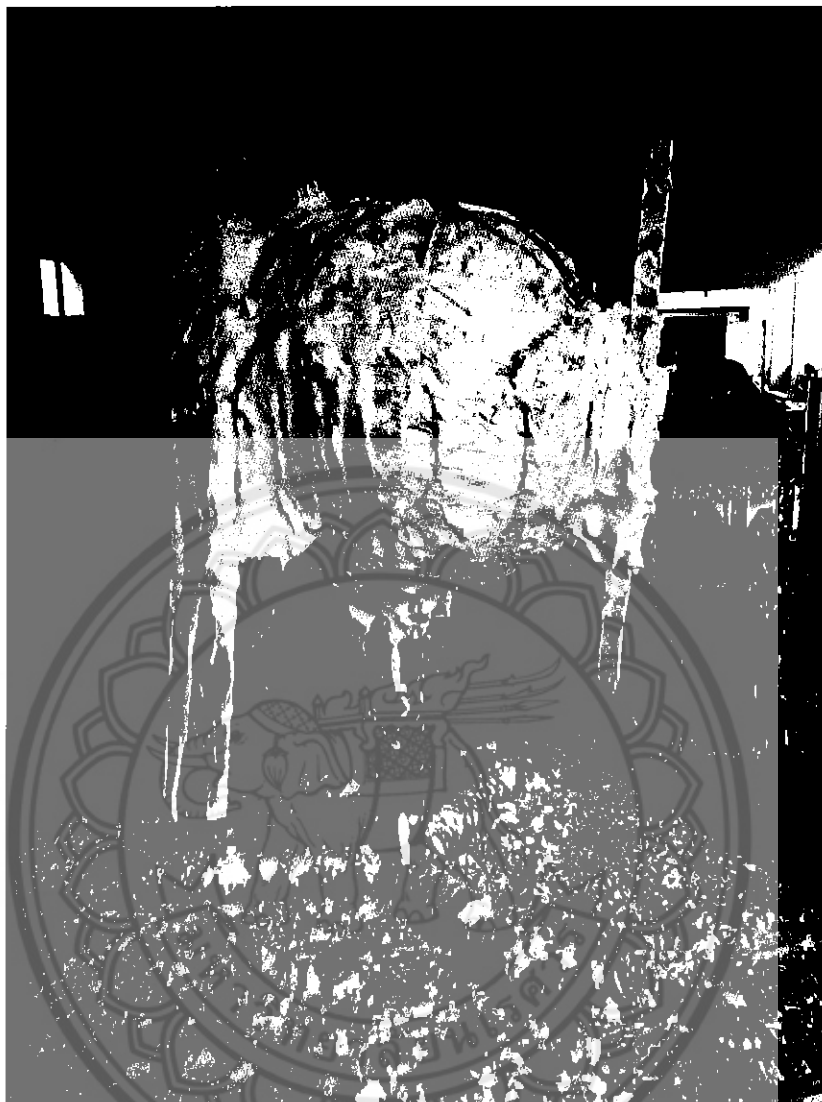
1.1.3.3 เก็บรายละเอียดของงานก่อนทำพิมพ์

ภาพที่ 6 การเก็บรายละเอียด

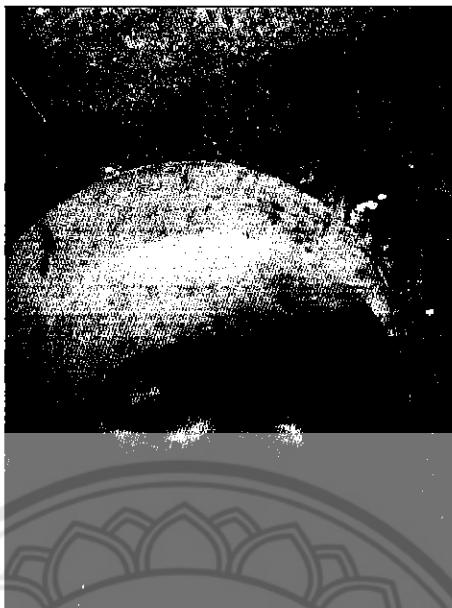
1.1.3.4 แบ่งพิมพ์แล้วกันด้วยแผ่นอลูมิเนียม

1.1.3.5 ทำพิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์จับพิมพ์ด้วยเหล็กหรือไม้เพื่อความแข็งแรง

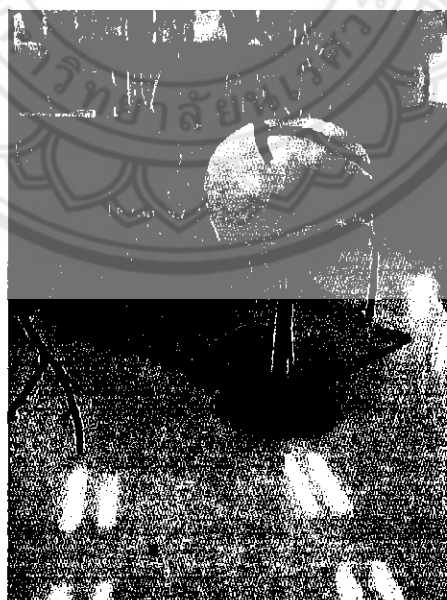
ภาพที่ 7 การทำพิมพ์

- 1.1.3.6 ถอดพิมพ์แล้วควักดินออก ทำความสะอาดพิมพ์ก่อนนำไปหล่อ
- 1.1.3.7 ทาวาสลินก่อนหล่อด้วยเรซิน
- 1.1.3.8 ทูบพิมพ์หลังจากหล่อด้วยเรซินแล้วก็จะได้มาเป็นชิ้นงาน

ภาพที่ 8 ชิ้นงานที่หล่อเสร็จ

1.1.3.9 ประกอบหัวที่ขัดแต่งทำสีแล้วเชื่อมกับโครงเหล็กที่เป็นส่วนลำตัว

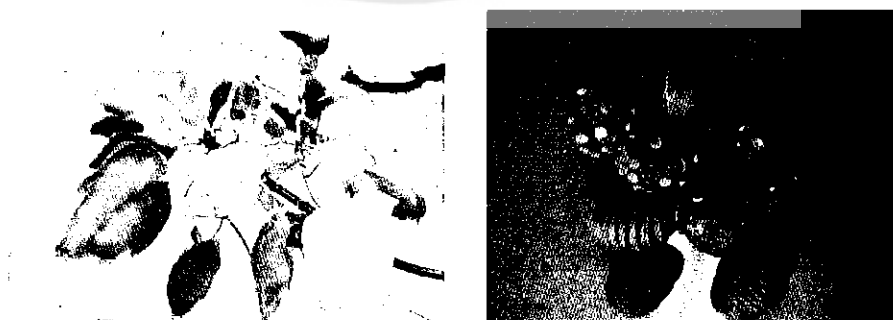
ภาพที่ 9 การประกอบชิ้นงานส่วนหัวเชื่อมกับโครงเหล็ก

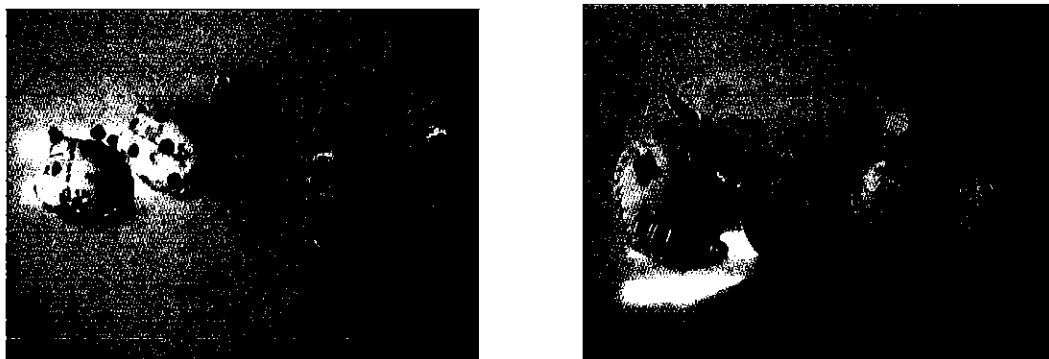
ส่วนลำตัว 1.1.3.10 ย้อมผ้าด้วยสีย้อมผ้าสำหรับทำส่วนต่างๆ

ภาพที่ 10 ผ้าที่ย้อมเสร็จแล้ว

1.1.3.10 เย็บผ้าและยัดด้วยใยสังเคราะห์แยกเป็นแต่ละส่วนของลำตัวตามแบบ

ภาพชุดที่ 11 ภาพส่วนประกอบต่างๆของผลงาน

1.1.3.11 นำผ้าที่เย็บแต่ละส่วนมาประกอบ เป็นส่วนของลำตัว

ภาพที่ 12 การประกอบผลงาน

รูปภาพผลงานจริงทั้งหมด

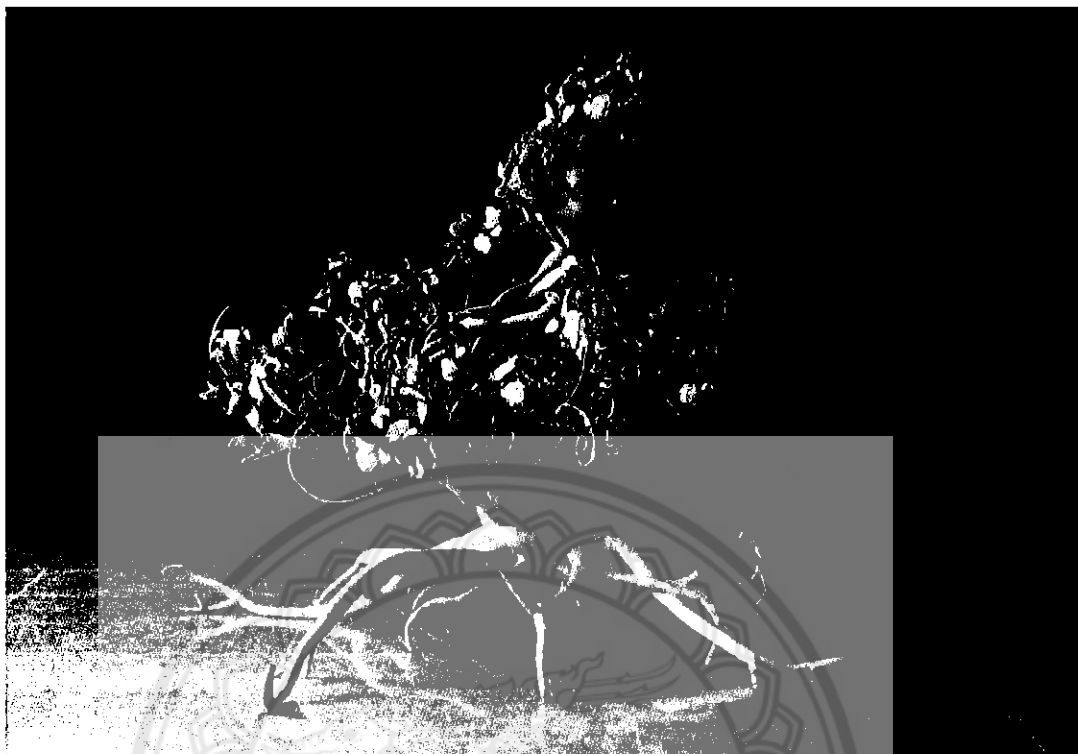

ภาพที่ 13 ผลงานชิ้นที่ 1

ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 1"

ขนาด 110 x 120 x 170 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

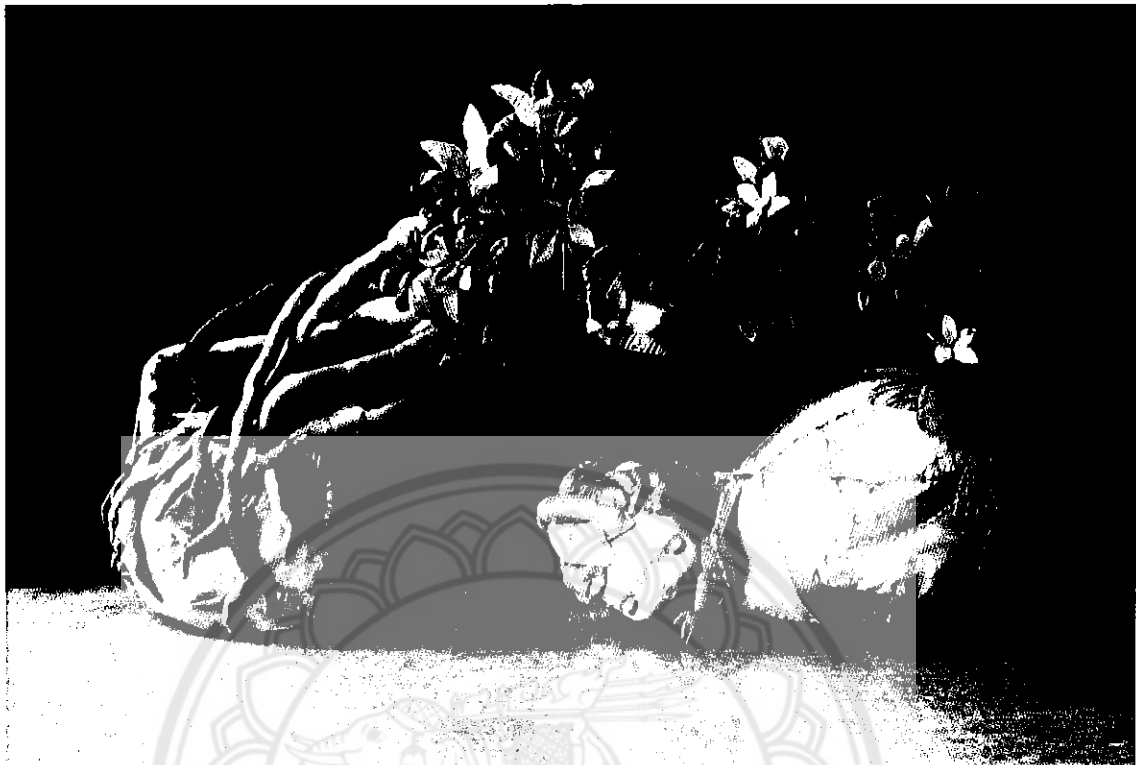

ภาพที่ 14 ผลงานชิ้นที่ 2

ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 2"

ขนาด 150 x 160 x 200 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

ภาพที่ 15 ผลงานชิ้นที่ 3

ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3"

ขนาด 110 x 80 x 190 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

3.2 วัสดุและอุปกรณ์การสร้างสรรค์ผลงาน

วัสดุและอุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ นารสร้างสรรค์ผลงาน จึงมีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้
 รูปธรรมของผลงานปรากฏออกมาชัดเจน มองเห็นและสัมผัสรับรู้ได้ ประกอบด้วย

วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเครื่องมือ

3.2.1 ผ้าแบบ สำหรับเย็บเป็นตัวงานและเย็บลายละเอียดต่างๆตามรูปแบบสเกต 3 มิติ

3.2.2 ไยสังเคราะห์ เป็นเส้นใยที่ได้จากพอลิเมอร์สังเคราะห์ โดยทั่วไปความยาวของ เส้นใยต้องไม่น้อยกว่า 100 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเส้นใยนั้น สำหรับยัดผ้าที่เย็บไว้ เป็นโครงแล้ว

3.2.3 ดินเหนียวใช้ในการขึ้นรูป ส่วนที่เป็นหัว

3.2.4 เหล็กเส้น 2 ห และ 3 ห เพื่อใช้ในการตัดโครง ใช้ในการขึ้นโครงสร้าง ภายใน และ รับน้ำหนักของผ้าที่มีน้ำหนักเบา

3.2.5 ปูนปลาสเตอร์คือปูนที่ใช้ทำประโยชน์หลายอย่างเช่น วัสดุก่อสร้าง สำหรับ ทำพิมพ์ส่วนหัว

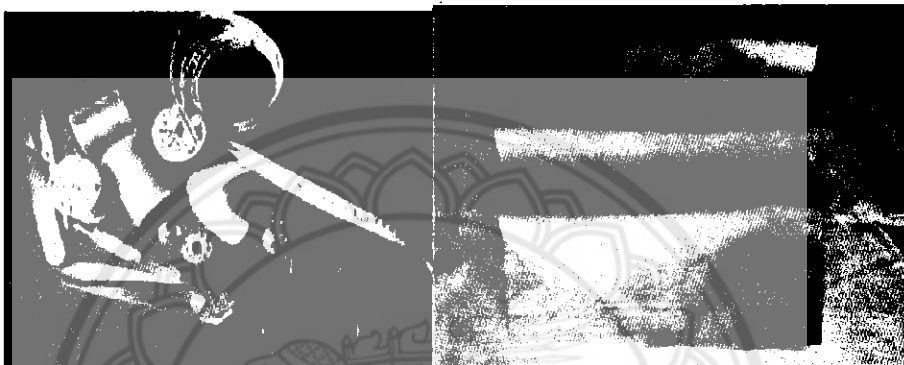
3.2.6 กระจกอบ เครื่องสานหรือทอด้วยต้นกระจูดหรือป่านป่อใช้ในการจับพิมพ์ ยึดพิมพ์ เพื่อให้เกิดความแข็งแรง

3.2.7 แผ่นอลูมิเนียม เป็นโลหะที่มันวาวและอ่อนดัดง่ายสำหรับแบ่งพิมพ์

3.2.8 อุปกรณ์เย็บผ้า เข็ม สำหรับเย็บเป็นที่เป็นตัวงาน
กรรไกร สำหรับตัดผ้า

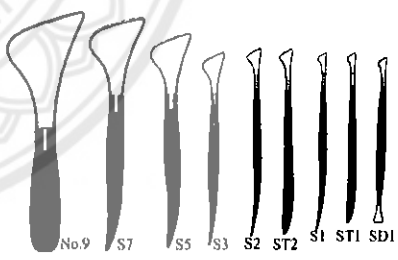
ด้าย สำหรับเย็บผ้าแต่ละสี

สายวัด สำหรับวัดขนาด

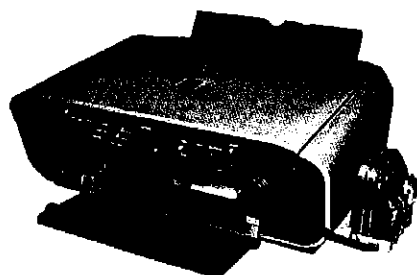

ภาพชุดที่ 16 ภาพอุปกรณ์สำหรับเย็บผ้า

ภาพชุดที่ 17 วัสดุและอุปกรณ์ประเภทหล่อ-ปั้น

ภาพชุดที่ 18
วัสดุและอุปกรณ์ประเภทสื่อเทคโนโลยี

บทที่ 4

ผลการดำเนินงานและพัฒนาการในการสร้างสรรค์

การทำงานศิลปะมักมีการพัฒนาขึ้นในด้านทักษะ รูปแบบผลงานศิลปะและเทคนิคภายในงานอย่างต่อเนื่อง ผู้สร้างสรรค์จึงแบ่งผลงานออกเป็นสองช่วงคือ ผลงานช่วงก่อนศิลปะนิพนธ์ และผลงานศิลปะนิพนธ์ โดยผู้สร้างสรรค์ได้วิเคราะห์ผลงานศิลปะนิพนธ์อย่างละเอียดเพื่อให้บุคคลส่วนใหญ่เข้าใจโดยง่ายเนื่องจากศิลปะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเข้าใจยาก

4.1 ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์

ผลงานของผู้สร้างสรรค์ในระยะก่อนผลงานศิลปะนิพนธ์มีผลงานเป็น soft sculpture โดยมีวัสดุหลักๆในการสร้างผลงานคือ ผ้า และไฟเบอร์กลาส โดยได้ทดลองเทคนิค รูปแบบ และกระบวนการ ผ่านตัวผลงานทั้งหมด 4 ชิ้น มีดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ประติมากรรม “ธรรมชาติ”

ภาพที่ 2 ประติมากรรม "ธรรมชาติ"

ภาพที่ 3 ประติมากรรม "ธรรมชาติ"

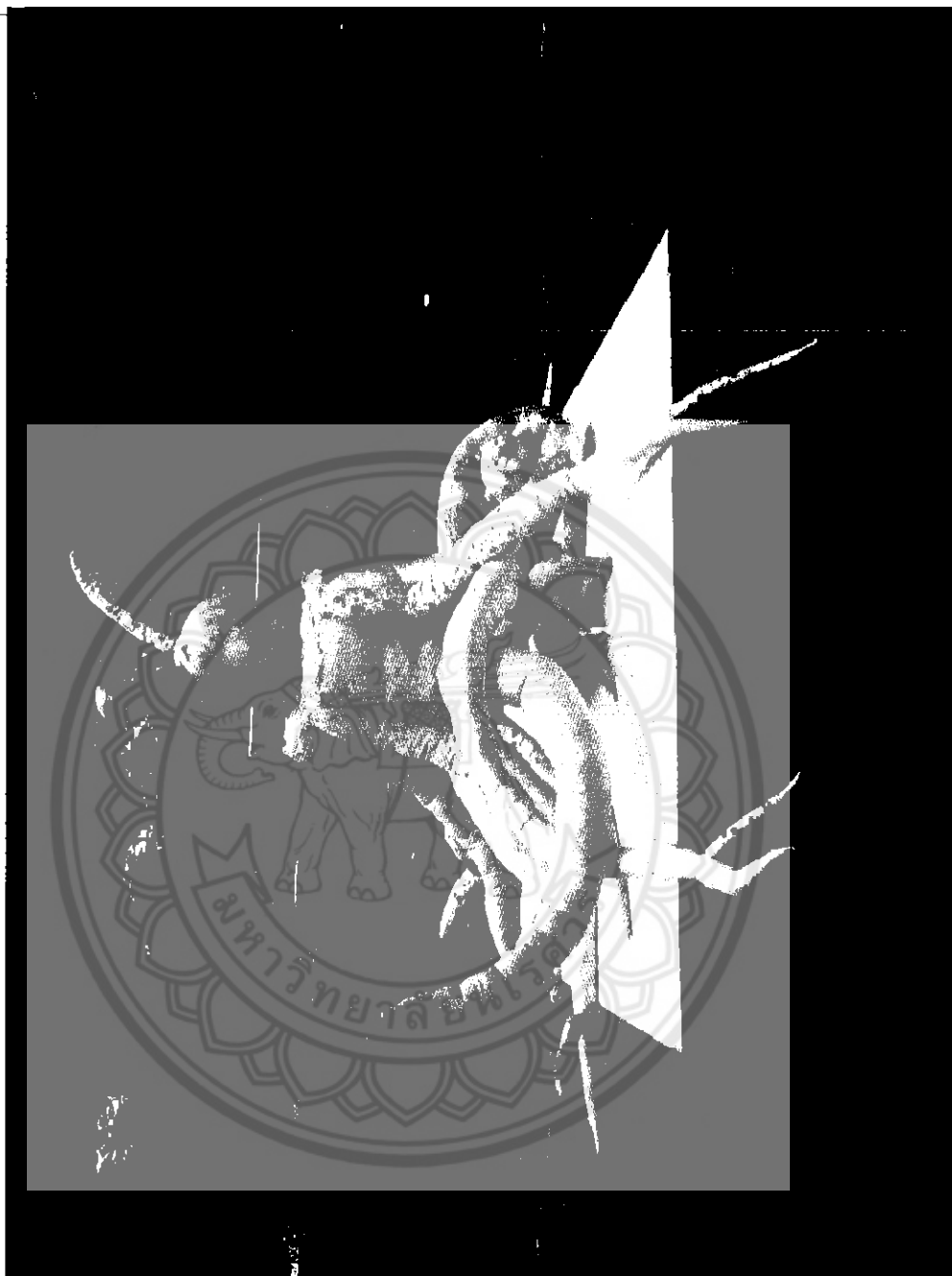

ภาพชุดที่ 4 ประติมากรรม "ธรรมชาติ" (รายละเอียด)

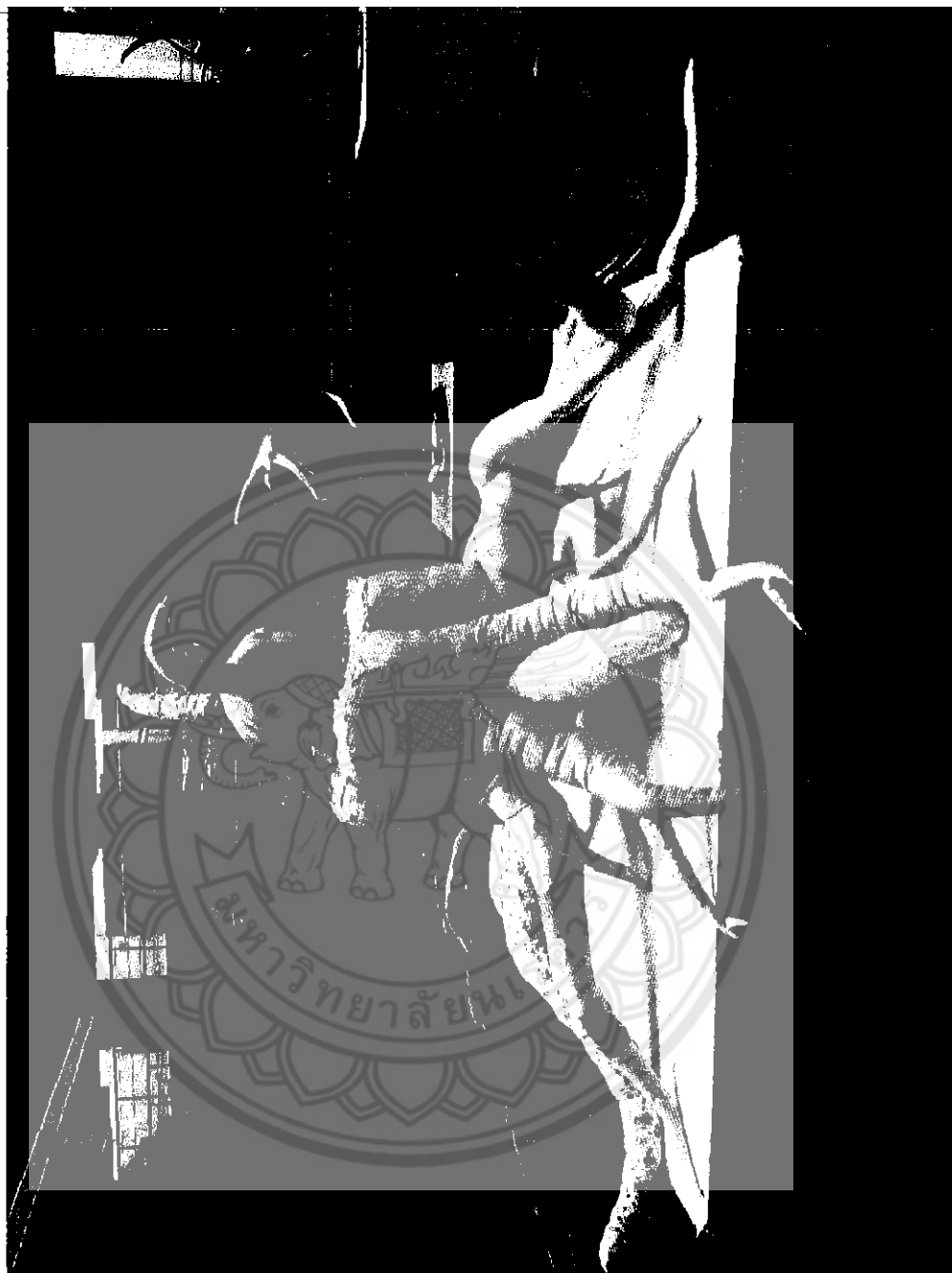
เป็นผลงาน soft sculpture ชิ้นแรกที่ทดลองเพื่อหาเทคนิคก่อนพัฒนาเป็นผลงานศิลปะนิพนธ์ซึ่งในด้านเนื้อหาได้ทำเกี่ยวกับเรื่องธรรมชาติก่อนจะพัฒนาเป็นเรื่อง "นิทานล้านนา"

ภาพที่ 5 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเดชา"

ภาพที่ 6 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเดชา"

ภาพที่ 7 ประติมากรรม "นิทานตำนาน หมายเหตุ 1"

ภาพชุดที่ 8 ประติมากรรม “นิทานล้านนา หมายเลข 1” (รายละเอียด)

ภาพที่ 9 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2"

ภาพที่ 10 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2"

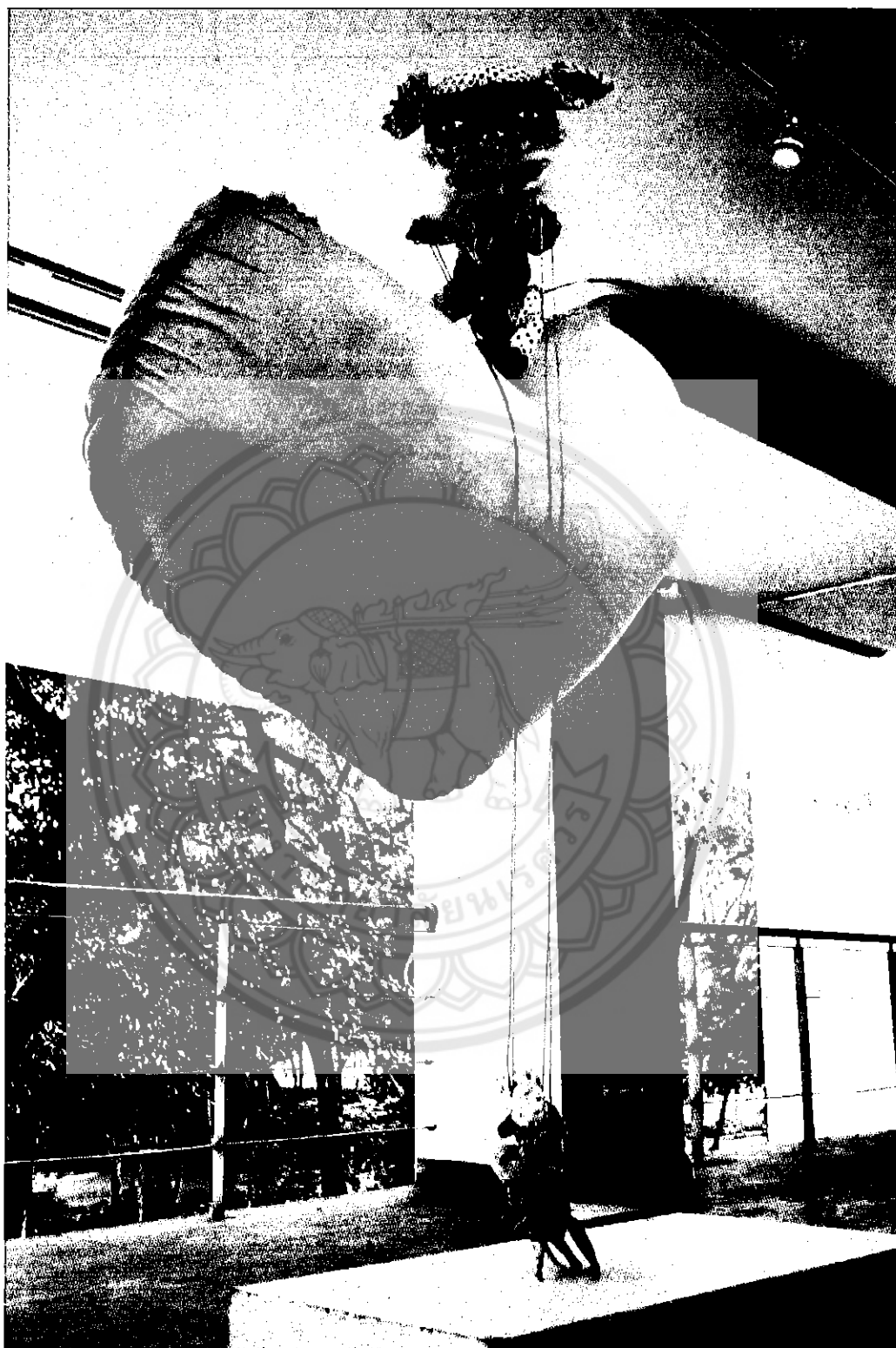
ภาพที่ 11 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2"

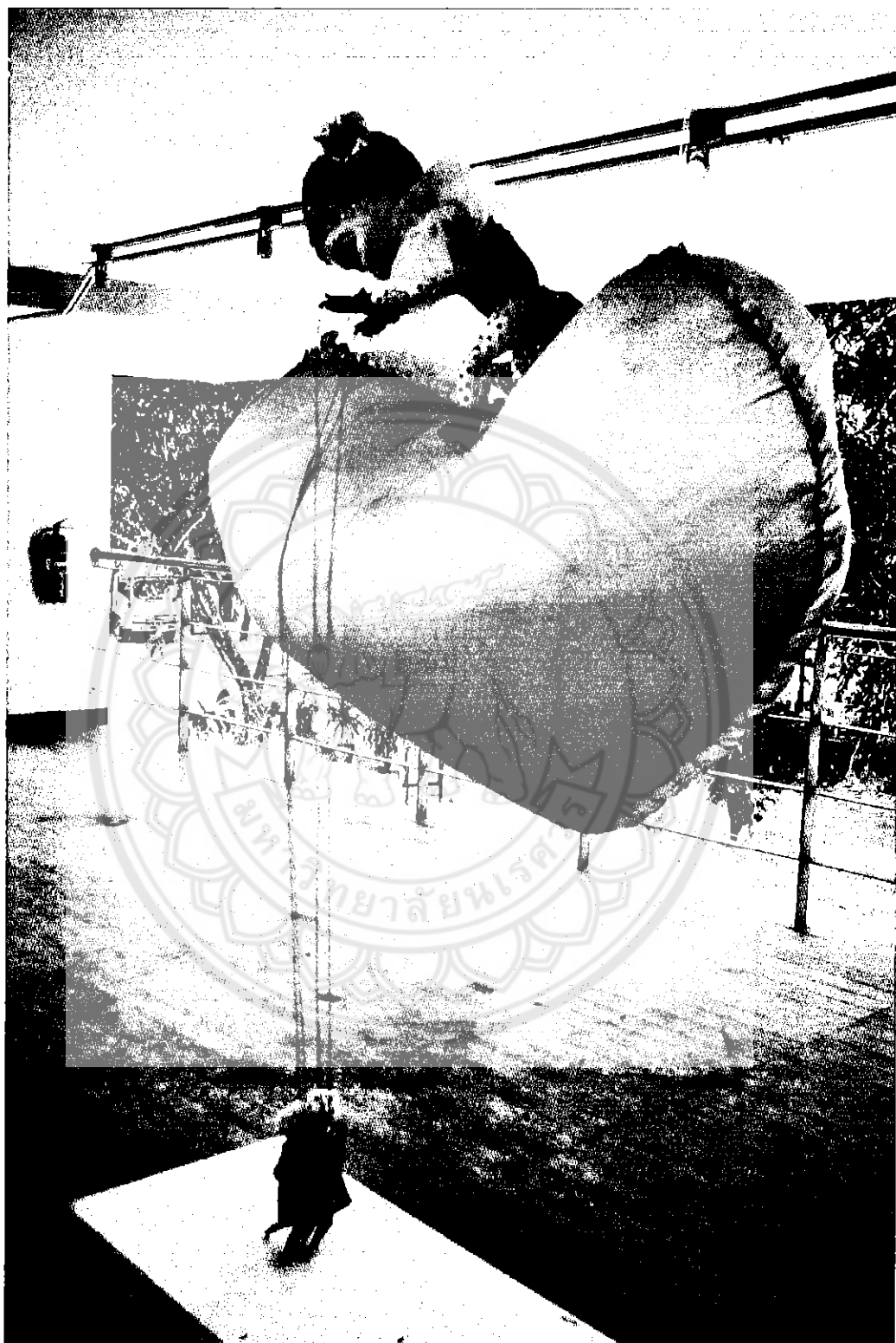
ภาพชุดที่ 12 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 2" (รายละเอียด)

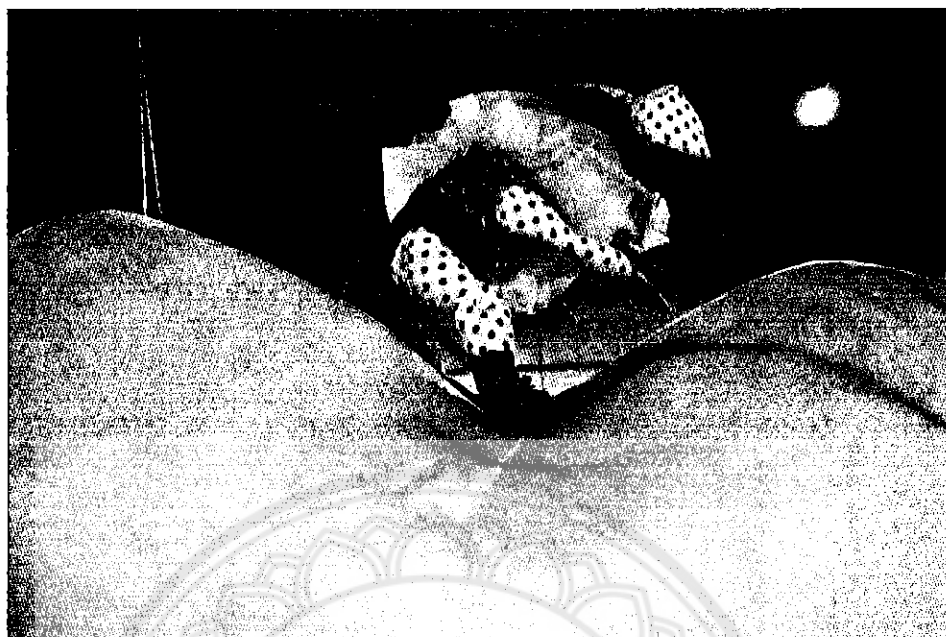
ภาพที่ 13 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข 3"

ภาพที่ 14 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข3"

ภาพที่ 15 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข3"

ภาพชุดที่ 16 ประติมากรรม "นิทานล้านนา หมายเลข2" (รายละเอียด)

4.2 ผลงานศิลปนิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองเทคนิคและรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผลงานศิลปะที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมา มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด "จินตนาการในนิทานล้านนา" เป็นการสร้างสรรค์ผลงานแบบ soft sculpture ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับนิทานเรื่องเล่าล้านนาที่ตัวผู้สร้างสรรค์ได้ฟังมาจากผู้เฒ่า ผู้แก่ ในสมัยที่ยังเป็นเด็ก ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงแรงบันดาลใจที่จะสร้างผลงานชุดนี้ขึ้นมาผ่านความทรงจำในวัยเด็กเกี่ยวกับนิทานล้านนา

ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานชุดนี้ขึ้นมาโดยผ่านกระบวนการ การวิเคราะห์ กระบวนการสร้างสรรค์ตามกรอบแนวคิดโดยยึดหลักระเบียบวิธีวิจัยสร้างสรรค์ศิลปกรรมและถ่ายทอดออกมาเป็นรูปทรงธรรมชาติผ่านเรื่องราวในนิทานล้านนา

4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบของทัศนธาตุ

ทัศนธาตุ คือ สื่อทางสุนทรียภาพที่ผู้สร้างสรรค์นำมาประกอบกันเป็น รูปทรงเพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่อง อันได้แก่ เส้น น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงา ที่ว่าง สี ลักษณะพื้นผิว ทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ใช้ในผลงานมีดังนี้

รูปทรง หมายถึง โครงสร้างของสิ่งต่างๆ ประกอบด้วยด้าน 3 ด้าน คือ ด้านกว้าง ด้านยาว ด้านหนา เรียกว่า รูป 3 มิติ รูปทรงสามารถวัดขนาดและปริมาตรได้ รูปทรงแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. รูปทรงธรรมชาติ
2. รูปทรงเรขาคณิต
3. รูปทรงอิสระ

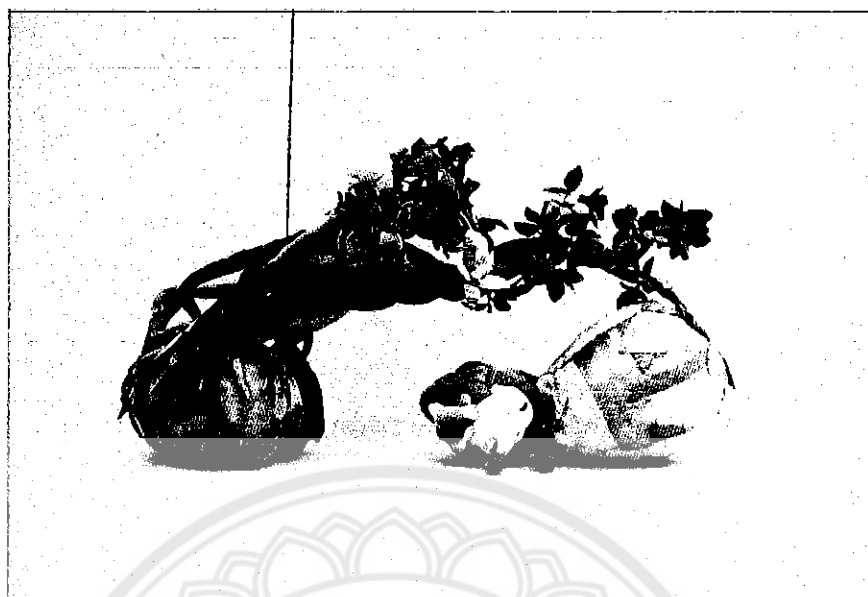
โดยผู้สร้างสรรค์เลือกใช้รูปทรงธรรมชาติ ที่มีลักษณะเป็นต้นไม้ ผสานกับรูปทรงอิสระของก้อนหิน ใบไม้ ซึ่งเมื่อรูปทรงสองลักษณะนี้ประสานเข้าด้วยกันทำให้ดูมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น

รูปร่าง เส้นรอบนอกทางกายภาพของวัตถุ ผลงานของผู้สร้างสรรค์มีรูปร่าง ธรรมชาติที่มีกิ่งก้านแตกออก มีหน้าคนเป็นจุดเด่น

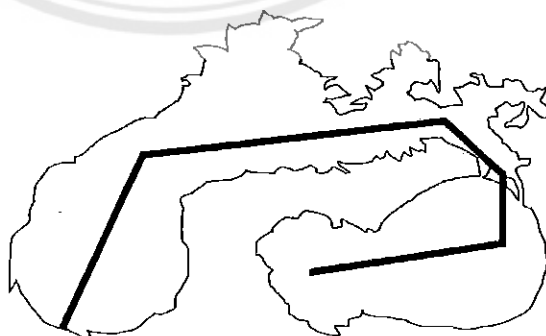
ภาพที่ 17 ภาพประกอบรูปทรง

สี แสงที่มากกระทบวัตถุแล้วสะท้อนเข้าตาเรา ทำให้เห็นเป็นสีต่างๆ การที่เรามองเห็นวัตถุเป็นสี ใดๆ ได้ เพราะวัตถุนั้นดูดแสงสีอื่น สะท้อนแต่สีของมันเอง ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีวรรณะเย็น 90% สีโทนร้อน 10%

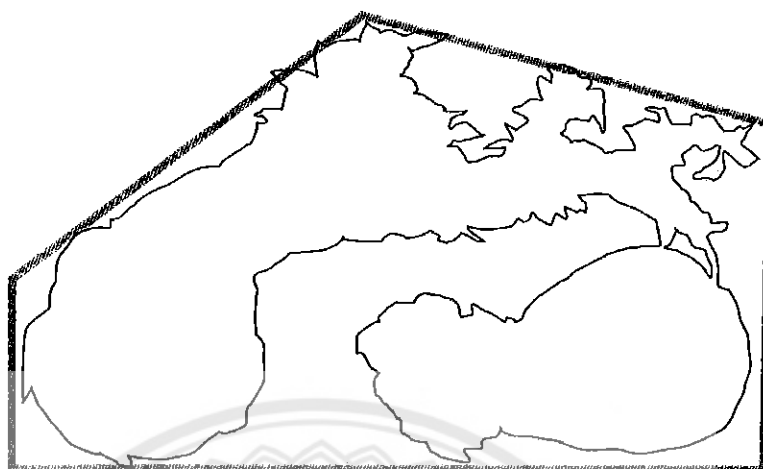

ภาพประกอบที่ 18 ภาพประกอบแสดงโหนด

เส้น เกิดจากการเคลื่อนที่ของจุดมาเรียงกันเกิดเป็นเส้น ภายในงานผู้สร้างสรรค์มีเส้นที่เกิดจาก กิ่งไม้ รากไม้ เส้นแกน เส้นรอบนอกและเส้นโครงสร้าง เส้นโครงสร้างเป็นเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตา คือเส้นในจินตนาการเส้นชนิดที่เดินทางในความรู้สึกเป็นเส้นที่บอกถึงทิศทางของงาน

ภาพที่ 19 ภาพประกอบเส้นแกน

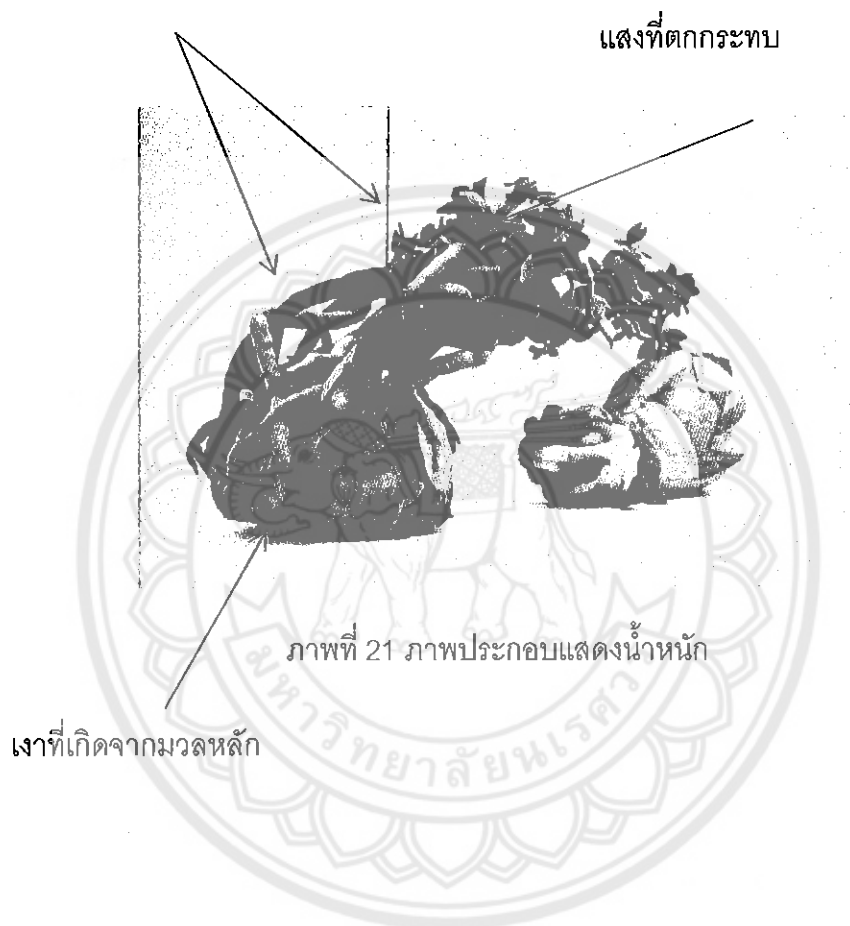

ภาพที่ 20 ภาพประกอบเส้นโครงสร้าง

น้ำหนัก แสงเงาที่นำมาใช้ในการเขียนภาพน้ำหนักทำให้รูปทรงมีปริมาตร แสงเงาเกิดในงานของผู้สร้างสรรคคือลักษณะการทับซ้อนบริเวณรอยต่อของผ้า กิ่งก้านที่แตกออกจากมวลหลักและแสงที่ตกกระทบจากมวลที่มีขนาดใหญ่เกิดเป็นเงา

แสงเงาที่เกิดจากการทับซ้อนกัน

ของกิ่งไม้และใบไม้

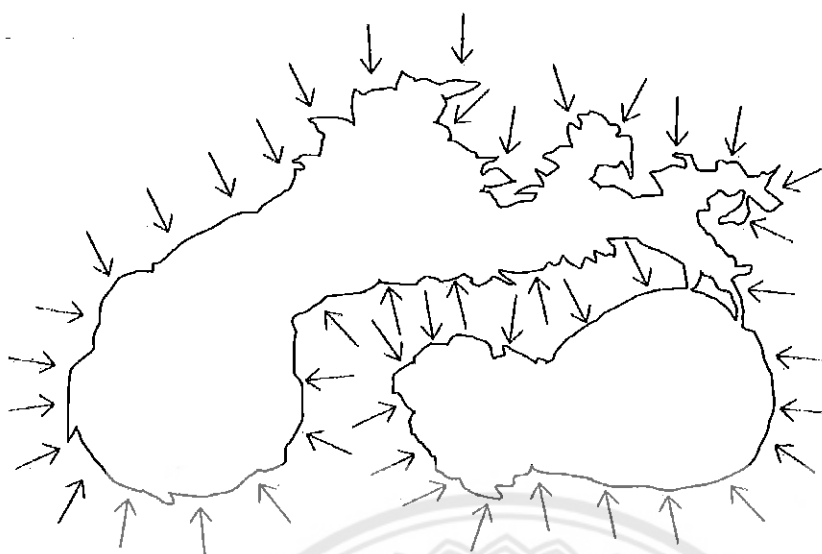

แสงที่ตกกระทบ

ภาพที่ 21 ภาพประกอบแสดงน้ำหนัก

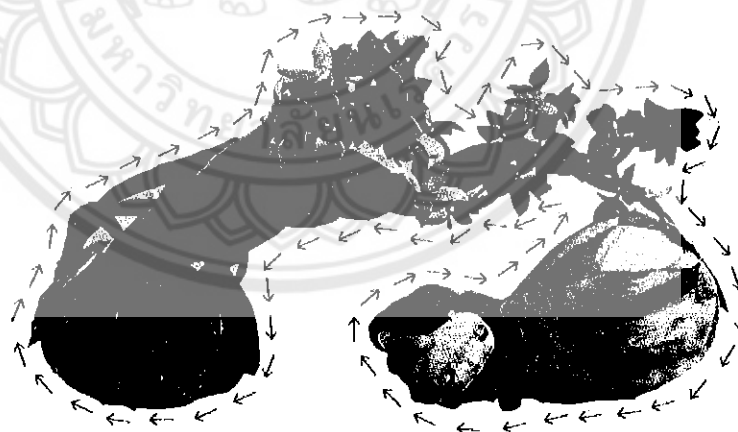
เงาที่เกิดจากมวลหลัก

ที่ว่าง อากาศที่โอบล้อมรูปทรงหรือระยะห่างระหว่างรูปทรง ที่ว่างภายในงานของผู้
สร้างสรรค์คือที่ว่างที่อยู่ระหว่างกิ่งก้านและรากที่แตกออก และที่ว่างภายนอกที่เปิดออกส่งผลทาง
ความรู้สึกให้รูปทรงนั้นดูเบา

ภาพที่ 22 ภาพประกอบที่ว่าง

ทิศทาง ลักษณะที่แสดงให้รู้ว่าการออกแบบนั้นมีลักษณะจูงใจผู้พบเห็น ผลงานของผู้สร้างสรรค์มีทิศทางของกิ่งไม้และรากที่มีลักษณะพุ่งออกไปในทิศทางที่ต่างกันและทิศทางของภาพรวมที่พุ่งไปแนวเดียวกับเส้นแกน

ภาพที่ 23 ภาพประกอบทิศทางของผลงาน

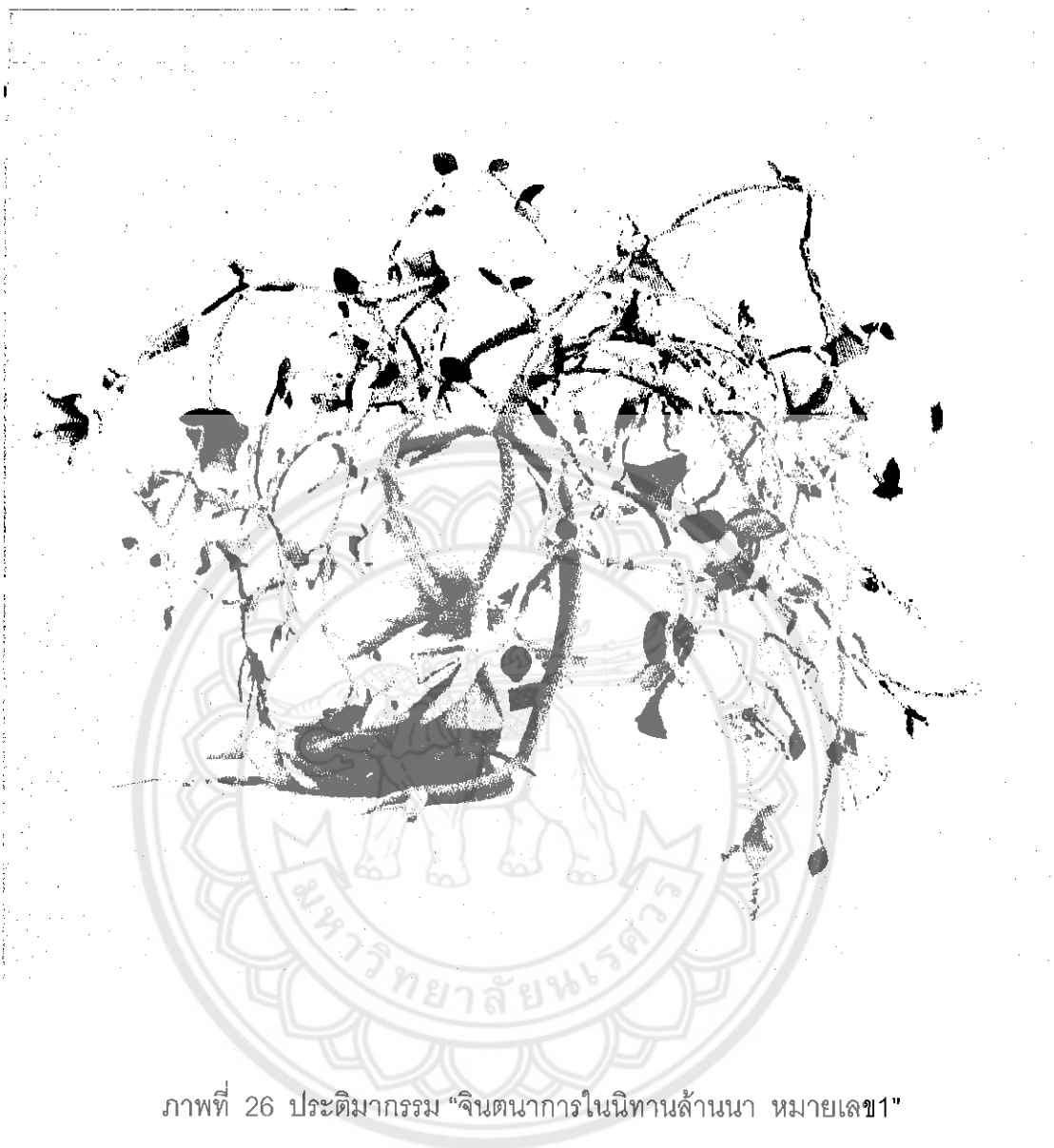
พื้นผิวของผ้าและพื้นผิวที่ทับซ้อนกัน

ภาพที่ 24 ภาพประกอบแสดงพื้นผิว

ลักษณะผิว ลักษณะภายนอกของวัตถุที่เรามองเห็นและสัมผัสได้ ลักษณะพื้นผิว
ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นพื้นผิวของผ้า และผ้าต่างชนิดที่มีลักษณะซ้อนทับกันโดยผ่านการเกิด
เป็นลาย เป็นพื้นผิว

ภาพที่ 25 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเดียว"

ภาพที่ 26 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1"

ขนาด 110 x 120 x 170 เซนติเมตร

เทคนิค soft sculpture

ภาพที่ 27 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1"

ขนาด 110 x 120 x 170 เซนติเมตร

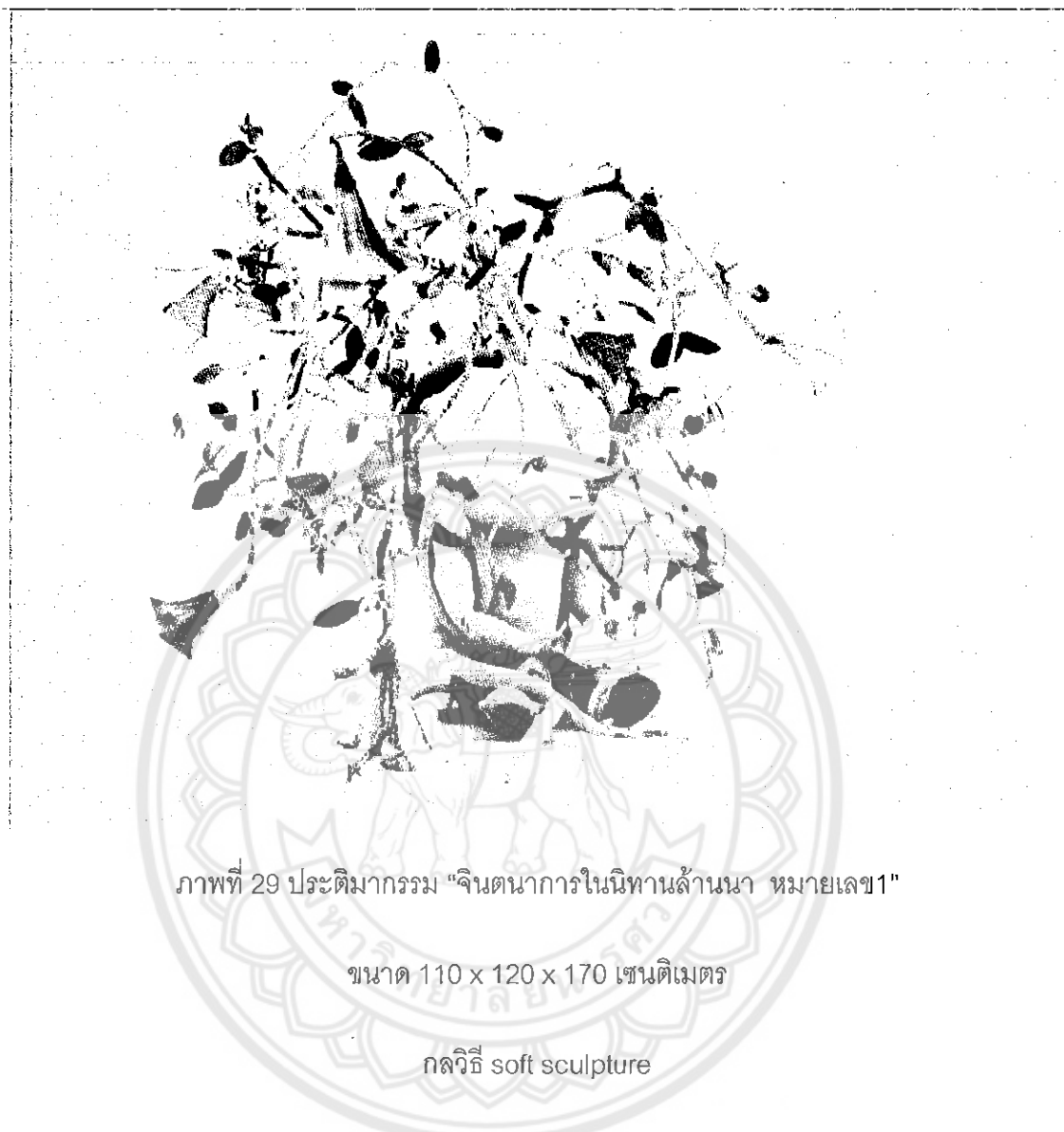
กลวิธี soft sculpture

ภาพที่ 28 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 1"

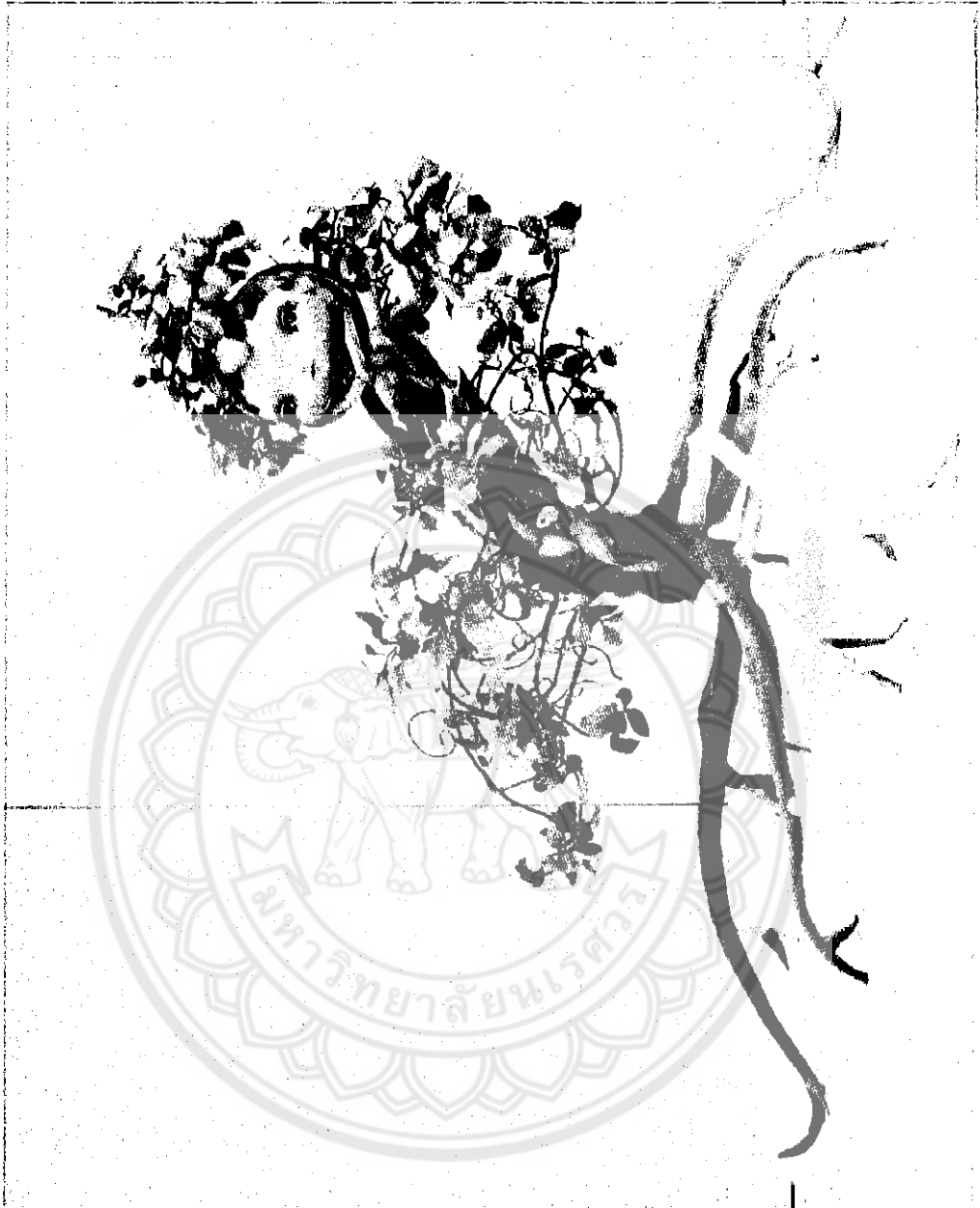
ขนาด 110 x 120 x 170 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

4.2.1 "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1"

ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องเล่าในนิทานล้านนา มีรูปแบบมาจากบรรณไซ โดยที่มีผ้าชนิดต่างๆเป็นส่วนประกอบหลัก เย็บเป็นรูปทรงต่างๆตามแบบร่างโดยมีเหล็กเป็นโครงสร้างข้างในตัวงานส่วนหัวใช้กระบวนการปั้นหล่อในการทำ โดยใช้ไฟเบอร์กลาสในการหล่อ ส่วนประกอบที่เป็นหัว กิ่งก้านที่แตกออกบริเวณส่วนหัวของผลงานได้มาจากกิ่งไม้ของจริง เพื่อให้ดูเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น นำมาจัดการกับกิ่งไม้โดยการพันด้วยผ้าสีต่างๆ ส่วนประกอบย่อยต่างๆเช่น นก ไชนุก ดอกไม้ ใบไม้ และแมลงชนิดต่าง นำมาจัดตามหลักตามหลักองค์ประกอบศิลป์

ภาพที่ 30 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2"

ภาพที่ 31 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 2"

ขนาด 150 x 160 x 200 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

ภาพที่ 32 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 2"

ขนาด 150 x 160 x 200 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

ภาพที่ 33 ประติมากรรม "จินตนาการนิทานล้านนา หมายเลข 2"

ขนาด 150 x 160 x 200 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

ภาพที่ 34 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 2"

ขนาด 150 x 160 x 200 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

4.2.2 "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2"

ในการสร้างสรรค์ผลงาน "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2" นี้ ได้พัฒนามาจากผลงานชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นนี้ได้สร้างให้แข็งแรงขึ้นโดยเปลี่ยนจากกิ่งไม้จริงเป็นเหล็กเส้น เชื่อมเหล็กให้เกิดเป็นฟอรัมกิ่งไม้แต่ยังยึดรูปแบบเดิมตามชิ้นที่ 1 รูปแบบของบอนไซ แต่เน้นให้ดูเป็นจังหวัดการเคลื่อนไหวมากยิ่งขึ้น โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเล่าในนิทานล้านนา

ภาพที่ 35 ประติมากรรม "จินตนาการในทิวทัศน์นา หมายเลข3"

ภาพชุดที่ 36 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3"

ขนาด 110 x 80 x 190 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

ภาพชุดที่ 37 ประติมากรรม "จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข 3"

ขนาด 110 x 80 x 190 เซนติเมตร

กลวิธี soft sculpture

4.2.3 “จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข3”

ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่3 นี้ ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของศิลปะนิพนธ์ ได้พัฒนามาจาก 2 ชิ้นที่แล้ว คือ “จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข1” และ “จินตนาการในนิทานล้านนา หมายเลข2” โดยได้เพิ่มเติมรายละเอียด คือ เพิ่มวัสดุ เช่น ลูกบิด กระดุม เลื่อม ฯลฯ ได้เลือกสรรผ้าชนิดต่างๆที่จะนำมาใช้เพื่อเย็บให้เหมาะกับรูปทรง และได้สร้างให้ผลงานการเย็บดูประณีตมากยิ่งขึ้น ใช้หลักขององค์ประกอบศิลป์ และทฤษฎีต่างๆในการจัดวางให้เกิดความลงตัวและสมบูรณ์ โดยยังยึดเนื้อหาที่เป็นนิทานล้านนาดังเดิม

บทที่ 5

บทสรุป

การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ของผู้สร้างสรรค์ ชุด "จินตนาการในนิทานล้านนา" เป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม ผู้สร้างสรรค์ได้เรียนรู้การทำงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะให้ออกมาตรงตามเป้าหมายที่ผู้สร้างสรรค์ได้มุ่งหวังไว้

ผู้สร้างสรรค์เริ่มเกิดความประทับใจจากการฟังเรื่องเล่าในนิทานล้านนา ซึ่งเนื้อหาสาระมักจะมีคติสอนใจแฝงอยู่เสมอ และเรื่องราวมักจะเป็นแนวเพื่อฝัน ผู้สร้างสรรค์จึงเริ่มศึกษาจากการอ่านหนังสือ และฟังนิทานจากผู้เฒ่าผู้แก่ที่เป็นชาวล้านนา

จากเรื่องราวความเพื่อฝันในนิทานล้านนาที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้ามา ผู้สร้างสรรค์เชื่อว่าผลงานศิลปะที่เต็มไปด้วยจินตนาการความเพื่อฝันนั้น สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลงานศิลปะให้ตัวงานเข้ากับเนื้อหา ได้โดยการทดลองใช้วัสดุต่างๆ ตามแนวทางแบบแผนของผู้สร้างสรรค์ เกิดการเพิ่มพูนประสบการณ์ แนวความคิด นับว่าเป็นคุณค่าเต็มไปด้วยสาระประโยชน์ในการทำงานศิลปะแบบเป็นระบบ

ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปะชุดนี้จะให้คุณค่าทางสุนทรียะภาพแก่ผู้ชม และเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศิลปะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ต่อไป

สรุปปัญหาและอุปสรรค

1. จำนวนของใบไม้ ที่ต้องใช้ภายในงานซึ่งต้องใช้เป็นจำนวนมากกับระยะเวลาที่จำกัดจึงทำให้ใบไม้ที่ออกมาไม่ประณีต จึงแก้ปัญหาโดยการจ้างเย็บใบไม้บางส่วน
2. ขนาดของงานที่ค่อนข้างใหญ่ มีกระบวนการการทำงานที่ต่างกันในกาทำ แต่ละส่วนขอชิ้นงานและรายละเอียดในงานที่เยอะพอสสมควรทำให้ภาพรวมของชิ้นงานดูไม่สมบูรณ์ จึงแก้ปัญหาโดยการเพิ่มบางส่วนให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

ชลูด นิยมเสมอ. (2554). องค์ประกอบของศิลปะ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร:
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.

ศิลปนิพนธ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ของ นาย สิริชาติ พิณฑอง
ทัศนธาตุ[ระบบออนไลน์] ที่มา <http://ruksinrspa.blogspot.com>(25 พฤษภาคม 2557)

<http://www.bonsai-thailand.com/index.php?lay=show&ac=article&Ntype=2>

<http://www.decorreport.com>

<http://th.wikipedia.org>

